N°. 6366. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1852.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN.
Voor Amsterdam .... f 7.50. Voor de overige Steden des Rijks f 8.50.
De Zondags-Editie en Bijblad » 1.50. Afzonderlijke Couranten ..... » —.10.

Maandag 3 Mei.

UITGEVERS-DIRECTEUREN: GEBROEDERS DIEDERICHS.
Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIEN.
Van een tot zeven regels, behalve de 35 c. zegelgeld .... f 1.75.
Iedere regel meerder .... —.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate de ruimte die zij beslaan à 25 c. per regel.

Tweede Editie.

ZONDAG-AVOND.

AAN DE KIEZERS IN HET VIJFDE HOOFD-DISTRICT,

bestaande uit de voormalige Wijken 15, 58 en de Vijf Buitenwijken, benevens de Gemeenten Watergraafsmeer, Diemen, Sloten c. a., Houtrijk en Polanen, Ouder-Amstel, Nieuwer-Amstel, Rietwijker-Oord, Uithoorn, Aalsmeer, Leymuiden en Kalslagen.

De Kiezers worden door de Vrijzinnige Kiezers-Vereeniging te Amsterdam uitgenoodigd, in dit district tot leden der Provinciale Staten te benoemen:

MR. W. E. J. BERG VAN DUSSEN MUILKERK.
J. BIERMAN JR.

Ieder Kiezer wordt uitgenoodigd, zijne stem uit te brengen op de verdienstelijke mannen, wier namen hierboven vermeld zijn, en die zich bereid verklaard hebben, in geval van benoeming, de opgedragen betrekking aan te nemen.

Bij deze korte aanbeveling, door het Bestuur zelf der Vereeniging gedaan, hebben wij slechts weinig te voegen.

De plaatsen, welke door het bedanken van den Heer Diemont en het overlijden van den Heer van Naamen zijn opengevallen, zullen waardiglijk vervuld worden door de twee mannen, op wie de vrijzinnige kiezers-vereeniging hare keuze gevestigd heeft. De Heer Mr. W. E. J. Berg, wethouder der stad, wiens administratieve bekwaamheid en vrijzinnige denkwijze bekend zijn, verdient allezins de hem te beurt gevallen onderscheiding en de stemmen der kiezers. De candidatuur van den Heer J. Bierman Jr., te Uithoorn, wien ijver en kunde in polderzaken en letterkundige verdiensten tot aanbeveling strekken, bewijst tevens dat de vrijzinnige kieversvereeniging gaarne de gelegenheid waarneemt om ook de buiten-gemeenten in de prov. staten te doen vertegenwoordigen. Zóó heeft ook in 1850 Nieuwer-Amstel door hare medewerking den kundigen Roeloffs Valk in de staten erlangd; thans moge de Heer Bierman van Uithoorn de plaats van den Hr. v. Naamen innemen, welke hij hem in 1850 tot in herstemming heeft betwist.

DE TENTOONSTELLING DER NIJVERHEID VAN ALLE VOLKEN TE LONDEN.

LI.

ACHTSTE KLASSE.

VUUR- EN BLANKE WAPENEN, ENZ.

Reeds meermalen hebben wij gelegenheid gehad, merkwaardige staathuishoudkundige gevolgtrekkingen uit de mededeeling der bijzonderheden van eenigen nijverheidstak af te leiden; ook de bereiding van buskruid, maar vooral van diens hoofdbestanddeel, het salpeter, geeft daartoe aanleiding. Salpeter is een natuur-product, maar kan ook kunstmatig worden bereid. Indie (ter tentoonstelling uit Maganore en Errode, Coimbatore en Bengalen), Turkije, Egypte (N°. 13) en Tunis (N°. 46) (1) hebben ons het natuurproduct doen zien en Richardson Brothers en C°. (Cl. II, N°. 19) hetzelfde in geraffineerden staat. Aanzienlijk is vooral de invoer van salpeter, welke door de Engelsche Oost-Indische Compagnie geschiedt; in 1843 bedroeg deze 15,900,000 Ned. ℔; in 1849 14,070,000 Ned. ℔. Sedert twee eeuwen bestaat reeds het vraagstuk over de salpetervorming in de natuur; men wist wel, dat in het warme klimaat het salpeter als zoutkorsten uit de oppervlakkige lagen van den bodem uitkristalliseert, maar men kende de omstandigheden niet, waaronder de stikstof zich met de zuurstof verbindt tot het salpeterzuur, dat het looggzout (de kali (2)) van den bodem bindt. De scheikundigen zijn in 2 klassen te dien opzigte te verdeelen, namelijk zij, die de noodzakelijkheid stellen der medewerking van dierlijke zelfstandigheden, welke in ontbinding overgaan — en zij, die alléén aannemen eene regtstreeksche zamenwerking van de stikstof des dampkrings, met waterdampen en een poreus ligchaam. Ik zal daarover niet verder spreken; in het Jaarboekje van 1851 zal men meerder onderrigt dienaangaande vinden. Toen in 1775 de Fransche Academie eene prijsvraag had uitgeschreven, om deze zaak tot eene beslissing te brengen, gaf de Commissie zelve de litteratuur op in een boekdeel van 600 bladzijden; de dertien antwoorden, aan welke onder een zestigtal het »accessit" werd toegekend, vormden in 1782 een 4°. boekdeel van 900 bladz. Maar in zestig jaren tijds heeft de scheikunde eene andere gedaante aangenomen; het is ook nog niet aan Longchamp gelukt, de overwinning te behalen, voor welke hij, als aanhanger van de leer der regtstreeksche salpetervorming uit de stikstof des dampkrings, nu reeds veertig jaren, strijdt, en die weldra niet meer betwist zal worden. Deze wetenschappelijke strijd is van het uiterste gewigt voor de praktijk, die reeds lang de kunstmatige bereiding van salpeter ondernomen heeft. Longchamp geniet reeds de zelfvoldoening, dat zijne methode de gelegenheid gegeven heeft, om het Chili- (eigenlijk Peru-) salpeter, hetwelk in onmetbare lagen gevonden wordt, tot het gewone salpeter te verwerken. Wij zagen dit patent-proces uitgevoerd door F. C. Hills te Deptford (N°. 23 Cl. II) (3). Bij deze bereiding heeft al weder niet de buskruidmaker, de vervaardiger van een doodend mengsel alléén belang, maar zelfs de bloei van het geheele industriele leven; salpeter levert het salpeterzuur; met zalpeterzuur wordt zwavelzuur gemaakt en het gebruik van zwavelzuur, Liebig heeft het niet lang geleden nagecijferd, kan tot maatstaf dienen van de industriele ontwikkeling eens volks.

In Frankrijk werd de kunstsalpeter-bereiding steeds met bijzondere liefde beoefend; de redenen daarvoor laten zich ligt bevroeden. Na het eindigen van den wereldstrijd in 1815 namen de prijzen van het salpeter allengs af. In 1819 betaalde men in Frankrijk 204 frs. per 100 Ned. ℔; in 1818 nog 239 frs. Gaandeweg verminderde het Fransche gouvernement de beschermende regten, welke op den invoer van Oost-Indische salpeter ten gevalle van de inlandsche kunstsalpeter-ziederijen gelegd was, zoodat de regten in 1819 van 85 fr. 25 c. in 1838 tot 15 fr. gedaald waren. Twintig jaren dus zijn er gestreden tusschen het beschermingstelsel, het egoïsme en monopolie, en de wezenlijke verbetering der fabricatie. Van 1818 tot 1848 heeft de directie der buskruid-fabrijken in Frankrijk 42 millioenen Ned. ℔ salpeter gebruikt; in 1818 betaalde zij per 100 kilo's 239 francs — in 1848: 100 francs.

Aangezien de schoonste gekristalliseerde salpeter-soorten van den handel nog $\frac{1}{1000}$ vreemde zouten bevatten, welke hoofdzakelijk uit chloorverbindingen bestaan, die vocht uit den dampkring opnemen, zoo moest voor de buskruidbereiding een hooger graad van zuiverheid gevorderd worden, welke bij de Fransche directie tot $\frac{1}{5000}$ gebragt wordt. Tot de voornaamste buskruid-fabrijken van Groot-Brittanje behoort die van Waltham Abbey; A. Tulloch heeft salpeter, houtskool en zwavel (Cl. II N°. 21) ingezonden, zoo als ze daar gebruikt worden. Ten opzigte van deze houtskool zagen wij eene merkwaardige verbetering van Violette te Esquerdes bij Saint Omer (N°. 1528); het hout wordt in heeten oververhitten stoom van water (op 300° c.) verkoold; het wordt bruin (charbon roux) (4), neemt ten opzigte van zijne eigenschappen eene plaats in tusschen hout en de gewone zwarte houtskool en is dan het best geschikt voor fijn jagtkruid. Uit dezelfde hoeveelheid hout wordt aldus eene twee- tot driemalen grootere hoeveelheid kool verkregen dan bij de gewone distillatie in gesloten retorten. Bij de gewone koolbereiding verkrijgt men 20 pCt., bij de stoombereiding 40 pCt. van het aangewende hout. Ziedaar van het buskruid onder den invloed der nieuwere vorderingen van de wetenschap bereid. Aanvankelijk ontworpen tot vreugdevuren, onder den naam van Grieksch, Bengaalsch en ander vuur, diende het éérst (in 687) bij de belegering van Konstantinopel als krijgsmiddel (5). Toen in 1846 Schoenbein het schietkatoen — en kort daarna Böttger, ontdekte, was de wetenschappelijke zoowel als de staatkundige wereld getroffen; de onschuldige plantenvezel in den vorm van katoen, papier, enz. had men met salpeterzuur (het zuur des salpeters) innig verbonden, en met behoud van het uitwendige aanzien, daarin eene kracht verborgen, welke drie à viermalen grooter was dan die van een gelijk gewigt buskruid. Deze uitvinding heeft wel is waar niet aan alle verwachtingen beantwoord, maar voor den mijnbouw is zij van het meeste gewigt gebleven. Dezer dagen heeft het Duitsche Verbond aan Schoenbein en Böttger eene som van f 40.000 uitbetaald als remuneratie, welke f 100,000 zoude bedragen hebben, indien het schietkatoen ook als krijgsmateriaal voldaan had.

Mogten er ook al philanthropen geweest zijn, die innig bewogen waren met het lot der maatschappij, die men in het bezit gesteld had van zulk een eenvoudig en gemakkelijk te bereiden, voor het oog bedriegelijk ontploffingsmiddel — aan den anderen kant zijn er niet weinigen, voor welke datzelfde schietkatoen een verzachtende, pijnstillende balsem werd. Maynard te Boston was de uitvinder der oplossing van schietkatoen in ether, bekend als »Collodion," dat onder de heelkundige middelen eene vaste plaats inneemt. Zie! dat schietkatoen bezit de projectile kracht, welke het bewerktuigde weefsel vanéén rukt, en is het middel, waarmede verwonding en bloedstorting geheeld worden. Laten wij daarom bij het begin eener uitvinding voorzigtig met onze oordeelvelling zijn; wij zien zelden meer dan het begin; een punt, van waar men zoowel in tegengestelde rigtingen als in eenen cirkel voortgaan kan.

Shields heeft het model gezonden van eenen toren voor de kogelgieterij (Cl. VII N°. 79), doch niet zelden wordt in Engeland (zooals in de omstreken van New-Castle) gebruik gemaakt van eenen mijnput bij eene mijn, welke niet meer ontgonnen wordt. Spanje had eene sortering van hagel ingezonden (N°. 402) uit de gieterij van Quesada en Heredia (in de Almericën), welke grootendeels naar Amerika uitgevoerd wordt; ook uit Portugal, Oostenrijk, enz., waren monsters ingezonden.

Indien het waar is, dat wij aan de straatverlichting de grootere veiligheid van onze woningen te danken hebben; dat weldra de electrische telegraphie de veiligheid van den staat zal bevorderen; dan is het ook te verwachten, dat de verdere volmaking der krijgsmaterialen juist den krijgszucht zal bedwingen. Wanneer het oorlog voeren te lande teruggebragt wordt tot het besturen van eene machine, zooals de war-engine van M. Gettrick (Cl. VIII N°. 288), welke 1000 schoten in de minuut doet — indien het zeegevecht in niets anders bestaat, dan in het afzenden van kapt. Warner's invisible shell en spike shell's, welke ter diepte van tien voeten onder het water voortgaande onverbiddelijk bij de eerste aanraking een linieschip doen zinken (Sir R. Keats, Sir T. Hardy, graaf Hardwicke, graaf Talbot staan voor de waarheid in), — dan moet wel die geestkracht verdwijnen, welke den held vormt. Ja, indien wij aan de oorlogsgeheimen van kapt. Warner mogen geloof slaan, dan is hij in het bezit van een projectiel, wegende 66 Eng ℔, dat hetzij te water hetzij te land tot vier Eng. mijlen afstands, en vooral in vestingen geworpen kan worden. In de laatste jaren heeft de toebereiding van het oorlogsmaterieel eene eigenaardige rigting genomen. De gouvernementen leggen er zich op toe, om even als fabrijkanten in concurrentie geheimen te verwerven en geheimen te bewaren. Wat is hier vooruitgang: het verkrijgen van middelen om sneller en talrijker te dooden of verwoesting in eenen grooten kring te verspreiden — of de beslissing van den strijd door den persoonlijken moed van eenige weinigen, zoo als de oudheid vereeuwigd heeft in David en Goliath, in Achilles en Hector, — en zooals een Corneille ons met meesterhand schilderde (Horace, Sc. V): voici le bras,

Le bras qui rompt le cours de nos destins contraires.
Qui nous rend maitres d'Albe; enfin voici le bras,
Qui seul fait aujourd'hui le sort de deux Etats.

Onder de vertreffende wapenen van oudere dagteekening dan de vuurwapenen behooren de boog en pijl. Ishmaël immers was reeds een boogschutter. In de Indische verzameling zag men onderscheidene soorten en onder deze vooral de korte en sierlijk bewerkte pijlboog der Aziatische stammen, welke ons geheel herinnert aan den Scythischen pijlboog, waarvan in de geschiedenis gesproken wordt, en welks uitvinding de Grieken aan eenen zoon van Jupiter, Scythes, of aan Apollo toekenden. De oude Persen spanden de pees, zoo als de Engelsche liefhebberij-boogschutters nog doen voor het oor; de Grieken trokken den boog voor de borst en vandaar het verhaal, dat de Amazonen de regterborst amputeerden, om in hunne mannelijke hantering van het wapen niet belemmerd te worden. Dat eerstgenoemden deze kunst wel verstonden, heeft men door het verhaal van den Persischen geschiedschrijver Fidousi willen vereeuwigen; bij het sluiten van den vrede namelijk tusschen Mensocheher en Afrasiel werd de grensscheiding bepaald daar, waar een pijl, ten noord-oosten van Perzie uit Demavend afgeschoten, zoude neêrkomen; met den opgang van de zon besteeg een held Arish de hoogte en tegen den avond kwam de pijl op 500 à 600 mijlen afstands aan de oevers van den Oxus neder. Een Engelsch boogschutter brengt het niet verder dan 400—500 yards, en om den afstand, welke bereikt kan worden, nog beter te doen begrooten, heeft men als geschiedkundige bijzonderheid bij de Toxopholite Society aangeteekend, dat de Turksche ambassadeur in 1795 tot eenen afstand van 480 yards getroffen had. Men had Z. Exc. daartoe uitgenoodigd, omdat men veronderstelde, dat hij nog een volbloeds-boogschutter zoude zijn, terwijl het Europesche nageslacht reeds ontaard was. De Persische boogschutter treft tot 500—600 yards afstands. Wonderen verhaalt men van de boogschutters in Wales en Cornwallis, die in staat waren, om, door eene eikenhouten deur van een Ned. palm dikte heen, den achter staanden man te doorboren. Zoo ook sedert de 17de eeuw de pijlboog uit de Europesche oorlogswapenen verdwenen is, buiten Europa heeft hij zijne plaats behouden; de roode man, die getatoueerde Indische hoofdman in de Amerikaansche afdeeling, kan ons daarvan een duidelijk denkbeeld geven. Tegenwoordig is de boogschutterij eene liefhebberijzaak, tot uitspanning en tijdverdrijf; daarom is voor de sierlijk bewerkte pijlen en bogen geene plaats ingeruimd in de classe der wapenen, maar onder de zaken van gemengden aard (Cl. XXIX) naast parasols, wandelstokken en hobbelpaarden; er was eene keuze uit de meest zeldzame houtsoorten (P. Meier te Edinburg N°. 150; G. Jacobs te Londen N°. 183, enz.), onder welke vooral Ch. H. Kapp, uit Lausanne, uitmuntte (N°. 66 Zwitserland); het hout was van de Cytisus Alpinus der Jura (6) of Bohnenbaum. Men zag er een pijlkoker, welke meer dan duizend houtsoorten bevatte, om al de kleurschakeringen der oppervlakte te verkrijgen. Als verbetering der constructie werd alleen gewezen op het gebruik van pezen uit elastieke gom.

Johannes Lieb te Munchen liet ons zien, hoe Amor met overleg zijn pijlen slijpt (standbeeld in Cararisch marmer), de gevolgen laten zich niet berekenen. Maar in de verzameling van Britsch Guiana zag men de fijngespitste pijlen, vergiftigd met »wourali," een plantensap, dat met de uiterste zorgvuldigheid bereid wordt (Robert Arnott N°. 142). De pijl is zoo gemaakt, dat hij in den wond bij de spits afbreekt. Naast den pijl, door den boog (uit washiba gemaakt) te schieten, was nog het blaasroer uit riet, waarin een pijl van ruim twee palmen lengte van achteren met een dot katoen omwoeld, met den mond bij eene plotselinge sterke uitademing schel uitgeblazen wordt. Het riet is eene merkwaardige, soort bekend, onder den naam van Arundinairia Schomburgkii, dat niet zelden tusschen de knoopen der stengels, eene doorloopende holte ter lengte van zestien voeten vertoont. Zooals hier de mond den moteur vormde, zoo zag men in den Boomerang of Woomerang een merkwaardig wapen, dat regtstreeks uit de hand geworpen wordt; men heeft het verdedigingsmiddel van den inboorling van Australie reeds onder de Europesche werptuigen eene plaats gegeven en zelfs heeft men, zooals vroeger aangeteekend is, naar het beginsel zijner constructie een voortstuwend tuig voor stoombooten willen maken. Th Beany (Cl. XXIX, N°. 130) heeft het tentoongesteld. Het is in zijn aard merkwaardig, want het wordt niet onmiddellijk op het te treffen voorwerp geworpen, maar tot 60—80 vt. er boven, opdat het dan met geweld neêrvalle en het slagtoffer diep doorbore (7).

Onder de takken van kunstbewerking, waarin men aan het Oosten de eer der overwinning moest toekennen, behoorde voorzeker de metaalbewerking voor snijdende werktuigen — voor de blanke wapenen; het onderrigt, dat daar voor duizende jaren door Tubal-kaïn gegeven werd, heeft het nageslacht niet veronachtzaamd. Er is allezins iets vreemds iets raadselachtigs in opgesloten, wanneer wij de Oostersche bewerking van ijzer en staal nagaan, dáár wij toch eerst den hoogen graad van volkomenheid in onze dagen door eene uiterst zorgvuldige toepassing van wetenschap en kunstvaardigheid konden bereiken. De oudste snijdende metaal-werktuigen, hetzij men ze in Egypte of Scandinavie, in Ierland of Peru vindt, waren uit een mengsel van koper en tin (brons) in nagenoeg dezelfde verhoudingsgetallen. Slechts ééne merkwaardigheid van dien aard leverde de Chinesche verzameling op; het was een zwaard gemaakt uit Chinesche kopermunten (koper en lood); het is het zwaard der geregtigheid tegen woekeraars. Nogtans is het ijzer reeds vroeg bij vele stammen in gebruik gekomen, zoodat men er bijna aan denken moet, zoo als ten opzigte van Zuid-Amerika zeker is, dat in Indie gebruik gemaakt werd van gedegen of eigenlijk van meteoorijzer (8). Dat wordt mij zelfs waarschijnlijker, wanneer ik in aanmerking neem, dat men aangeteekend heeft, hoe een Indisch opperhoofd aan Alexander den Groote een blok ijzer van dertig ponden als een kostbaar geschenk had aangeboden. In Indie was het gebruik van brons voor wapens niet bekend; het Wootz of Indische staal behoort aan de oudste tijden. Voor de Grieken was het eene zeldzaamheid (9). Toen Brazilie zich onafhankelijk verklaarde en ten gevolge van de blokkade door de Spanjaarden geene wapens uit Europa ontvangen kon, liet men een blok meteoorijzer uit Gran Choco naar Buenos-Ayres brengen, om der pistolen uit te maken. In 1621 viel te Lahore eene massa meteoorijzer neder, welke geheel tot wapens versmeed werd. Keizer Alexander van Rusland was in het bezit van eene sabel, welke uit meteoorijzer van de Kaap de Goede Hoop vervaardigd was (10).

Maar men heeft zich niet alléén op de bewerking eener deugdzame grondstof toegelegd, welke de natuur, hoe geheimzinnig dan ook, in de hoogere gewesten van den dampkring vormt, maar ook de bewerking zelve is onder verschillende vormen kunstmatig ontwikkeld. W. Greener, een der vermaardste wapenfabriekanten van Birmingham, die tevens door zijne mededeeling aan de British Association in 1849 en zijne voorlezing bij het Instituut van Ingenieurs te Londen, als wetenschappelijk man bekend is geworden, verklaarde dat de Damascener kling honderd procent sterker is dan het beste zwaard uit Birmingham's fabrijken.

De Arabieren, zeide hij, maken de Damascener klingen uit tweeërlei soorten van staal (van ongelijk koolstofgehalte); zij mengen deze innig, draaijen de staven op de meest phantastische wijze, maar altijd met eene zekere oplettendheid en zeker is het, dat nog nooit in Europa een daarmede gelijkstaande kling gemaakt is. In het temperen schijnt vooral het geheim gelegen te zijn; het Europesche staal wordt spoedig kristallinisch, terwijl het Damascener staal, onder den hamer gehard, vezelig blijft. Een Damascener kling op Europesche wijze getemperd, verliest zijne teekeningen, de koolstof schijnt zich als het ware te verdeelen en door etsen wordt de teekening niet hersteld. De Fransche consul Nicolo Milonas gaf daarvan eene merkwaardige beschrijving (Jaarboekje 1849 p. 148). De werkplaatsen zijn langs den rug van het gebergte aangelegd, waar men het helderste water van hooge cascades in een bassin verzamelt; de lucht is er zeer zuiver. Het fijnste en zuiverste ijzer (11) wordt de eerste maal onder kool wit gloeijend gemaakt en getemperd door het bedekken met een mengsel van vet en olieachtige stoffen beenderen lijm en was, die men in water aan rotting heeft blootgesteld. De tweede tempering geschiedt met een mengsel van beenderenmeel en gezuiverd schapenvet; voor derde tempering stijgt een man te paard en rent met lossen teugel voort (12). Een zoodanige kling doorklieft een ijzeren spijker van $\frac{1}{4}$ dm. dikte, zonder schaar te verkrijgen. Maar dit is nog niet alles. Men wees ter tentoonstelling een geschenk van wapens van Prins Albert aan, welke uit eene vermaarde fabrijk der gebroeders Bournousez te Erzeroum afkomstig waren. De vader van deze fabrijkanten is de uitvinder eener metaalbewerking, welke den naam van Damasquinerie, of Damasquinage draagt en bestaat in het inleggen van metaalversieringen, eene bewerking, welke in de laatste tijden door de Galvano-plastiek als Europesche kunst bijzonder ontwikkeld is. Op zekeren dag gaf de Pacha der provincie zijnen wensch te kennen, om een zwaard te bezitten, dat bij een buitengewone zwaarte in alle andere goede hoedanigheden bij geen Oosterschen kling ten achteren zoude staan. De fabrikant begreep daaraan te beantwoorden door het ligchaam van lood te maken (de specif. zwaarte van lood staat tot die van ijzer als 11 : 6) en dat aan weêrskanten met staal te bekleeden. Dit bragt hij geheimzinnig ten uitvoer. Het wapen werd afgewerkt, en droeg aller bewondering, en wat nog meer zegt, de goedkeuring van den Pacha weg. Maar op zekeren dag brak het schoone wapen, toen de Pacha op een zijner officiers de werkelijke deugd wilde beproeven. Men moest den fabrikant bij den razenden despoot brengen, op wien de dood reeds wachtte. In tijds kwam de Pacha nog tot andere gevoelens, en willende voor zijn gewest den uitstekenden kunstenaar behouden, stelde hij zich te vreden, met hem den neus te laten afsnijden. De genoemde fabrikanten maken van deze geschiedenis geen geheim, want zij dient tot aanbeveling der kunstvaardigheid, welke zij van hunnen vader geërfd hebben. Laat het dus niet bevreemden, wanneer ik verhaal, dat men in de Indische verzameling van wapens een dolk zag met gouden heft en greep, van zoodanige constructie, dat, wanneer men op de greep drukte, de schijnbare enkelvoudige kling zich opende in vier twee-puntige bladen met nog een vierpuntig speervormig mes in het midden — zie daar dus een vijfvoudig wapen met twaalf scherpsnijdende kanten. In dezelfde verzameling werd een mes gezien, bestaande eigenlijk uit twee messen, welke in een derde ingesloten zijn; twee messen waren met hun handvatsel binnen het derde mes met diens handvatsel verborgen. Ook een dolk met twee klingen tot eenen enkelvoudigen verbonden lag er naast. Dit alles was van het keurigste Damascus staal te Ulwar vervaardigd.

Het beste staal van Indie levert de Punjaub, en hoezeer wij ook weten, dat het Wootz eene verbinding is van ijzer met 1,6 pCt. koolstof, zoo hebben wij wel kennis gekregen van hetgene men ontleed heeft, maar niet de kunst om het zamen te stellen.

Op Damascus volgt Toledo in Spanje, hoewel het inderdaad niets anders is, dan de Oostersche kunst, welke daar bewaard is gebleven. De koninkl. fabrijk van Toledo heeft de klingen gezonden, zoo voor zwaarden als sabels, gesorteerd en met prijzen voorzien voor alle militaire rangen, maar Don Manuel & Isasi heeft het zwaard ten toon gesteld, dat als een slang in de schede schuift; het diende tot geschenk aan Espartero. Uit die cirkelronde schede getrokken, strekt zich de fijne stalen kling regtlijnig uit. Het is duidelijk, dat men daarmede een bewijs heeft willen geven van de groote veêrkracht, welke aan het staal is medegedeeld. De waarde van dit bewijs zal nog beter gekend worden, wanneer ik hierbij voeg, dat men steeds gewoon is, de deugdzaamheid van een kling naar de buigbaarheid en kromming te beoordeelen. In Birminghrm is men te vreden, en dit is op de meeste plaatsen het geval, wanneer men op een bijzondere daartoe ingerigten toestel vindt, dat na de spits op een voetstuk gezet te hebben, door het drukken op het gevest eene zijdelingsche uitwijking of kromming van 15 of 18 Ned. dm. zonder nadeel kan verkregen worden. Te Toledo is de eerste proef altijd eene kromming tot drie vierde van den omtrek eens cirkels en vervolgens geschiedt de tweede proef door met volle kracht den scherpen kant tegen eene looden tafel te slaan. Een Engelsch fabrijkant Wilkinsons a. Sons heeft ten opzigte van den kring van zijnen staatsie-sabel (cimeter) beweerd, dat deze in deugdzaamheid den Toledo-kling evenaarde, en inderdaad zoude de kunstkenner dit hoofdzakelijk verlangen; hoe voortreffelijk overigens de kling ook geciseleerd zij en de teekeningen uit den mat-gouden grond uitkomen, wat beteekenen die 104 edele gesteenten (smaragden, robijnen, hyacinthen, turkoisen,

---

(1) Uit Tunis was ook eene flesch met buskruid gezonden.

(2) Hierdoor bewijst men de vroegere kennis der stof in het Oosten, want *kali* is een Arabisch woord.

(3) De Chili-salpeter of salpeter-zure natron wordt ontleed door chloorkalium, een bijproduct der Iodine-fabrijken; er vormt zich salpeter en keukenzout; dit laatste dekt de kosten van de chloorkalium.

(4) Zie mijne beschrijving in het Tijdschrift van Nijverheid te Haarlem; Jaarboekje 1847, p. 283 en 362.

(5) Kallinicus heeft de bereiding, welke bij de Saracenen geheim gehouden werd, aan de Byzantijnen medegedeeld.

(6) Eene boomsoort uit het geslacht Cytisus, waartoe ook onze bekende gouden regen behoort.

(7) De Illustrated London News, p. 295, van 6 September, bevat zeer merkwaardige berigten over de geschiedenis van de boogschutterij.

(8) Te Santiago del Estero vindt men eene aanzienlijke hoeveelheid gedegen of meteoorijzer; ook von Humboldt zegt het gezien te hebben bij Zacatecas en Durango in Mexico.

(9) Ook in onze Indische bezittingen wordt ijzer verwerkt en men spreekt daar van een wit, smeedbaar ijzer, onder den naam van Pamor, dat op Celebes, Timor en Bliton gevonden wordt. Het is vreemd, dat er tot nu toe geene gelegenheid geweest is, om dit raadselachtig erts te onderzoeken. In de Indische verzameling der tentoonstelling was aangeteekend een zwaard uit gedegen ijzer (native iron) van Kota, Borneo.

(10) Leonhard's Geologie I. p. 136. In het district van Chaco-Gualamba ligt een klomp van 30,000 ponden.

(11) Er staat niet bij aangeteekend, welke de oorsprong van het ijzer is.

(12) Dit laatste is waarschijnlijk eene verbloemde voorstelling van het harden in eenen zwaren windstroom, dat ook door de zwaardvegers in Solingen opgevolgd wordt.

topazen, enz.)? — wat baten die keurig uit goud en zilver bewerkte Arabesken? (N°. 200 cl. VIII). Overigens waren er onderscheidene staatsie- en eeredegens tentoongesteld, maar wat rijkdom betrof, zoo klom de genoemde nog boven dien van lord Beresford; de schede van dezen eeredegen, een geschenk zijner officieren na het eindigen van den Portugeschen oorlog (Peninsular war), is met diamanten bezet en geheel uit goud, waarop bas-reliefs der heldendaden van dien bevelhebber gewerkt zijn. Behalve het gebruik van nieuw zilver voor de schede, behalve schoone toepassingen van de galvano-plastische zilver-bekleeding des staals, zag men in deze verzameling eene illustratie der geheele kunst des zwaardvegers: Het Zweedsche stafijzer is de grondstof; Sheffield maakt er staal van; dit staal komt in den vorm van staven (sword moulds) naar Birmingham; deze staven bevatten de metaalmassa voor twee klingen en worden dienovereenkomstig uitgesmeed. Niet de verschillende opvolgende werktuigelijke bewerkingen, maar het blaauwmaken, het inleggen met goud (damasquinerie), het etsen, enz. in één woord de kunstbewerkingen, waardoor het wapen gesierd wordt, vormen de geheimen of liever zijn de bewijzen van kunst-ontwikkeling. G. Reeves (N°. 244), Wilkinson (N°. 200) hebben zich de prijs-medaille waardig gemaakt. Men was allezins ter tentoonstelling geneigd, om naast Sheffield en Birmingham het Pruisische Solingen te plaatsen. — Solingen's staalfabricatie heeft ook inderdaad zich op eene

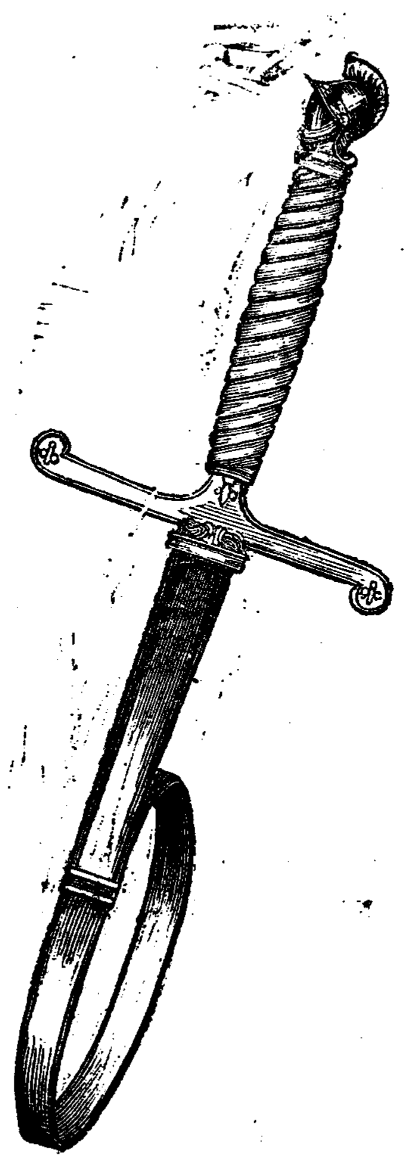

ZWAARD VAN TOLEDO.

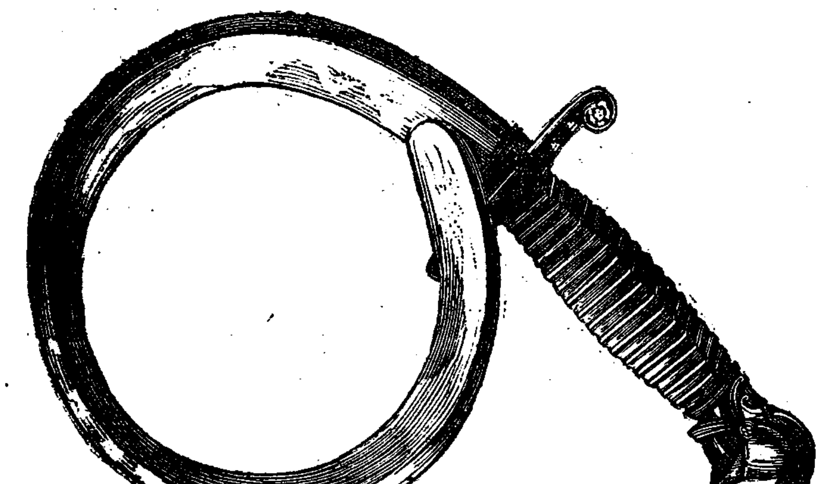

zorgwekkende wijze voor Groot-Brittannie doen kennen; drie fabrikanten, W. Schmolz, Hoeller en Schnitzler en Kirschbaum zagen wij in dien roemvollen wedstrijd. Wat overigens nog de damasquinerie betreft, zoo heeft J. Roucou te Belleville (Parijs) daartoe bijdragen in Oosterschen stijl geleverd.

Op de wapens volgt de militaire kleeding, want zij stond ten allen tijde in eenige verhouding met den aard der wapens, waarmede men zich ten strijde toerustte, en tegen welke men zich te verdedigen had. Pantser, Kuras en Shild vertoonden ons zoowel in de industrie als Europesche wapen tentoonstelling merkwaardige bewijzen van kunstbewerking. De kleedingstukken van den soldaat zoowel als van den officier in Nepaul, Raipootanah, enz. waren bijéénverzameld; men zag het prachtige, doorschijnende schild van hertenvel met geëmailleerde gouden bussen voor pistolen van den Rajah van Kotah; de schilden van rhinoceroshuiden uit Cuth (13) en Nepaul; de helmen en borstplaten of pantsers van Lahore, als of ze naar het model der Assyrische soldaten op de onlangs uitgedolvene marmeren gedenkteekenen van Ninive waren gemaakt. Wilderson heeft een stalen pantser geleverd, dat in kunstbewerking, en door galvano-plastische versiering met zilver als een kunstuk geroemd werd. De schilden van Montier le Page (Parijs) verdienden wegens den schoonen stijl der bas-reliefs onder de voorwerpen van beeldende kunsten eene plaats. Ware het niet, dat nog meerdere gewigtige zaken ons wachten, dan zoude hier ruime stof zijn, om alles na te gaan van den knoop tot de epaulet, van de sporen tot den helm (zoo als die uit papier maché van Landon en Morland) van de riddersterren tot de banieren standaards. Wij moeten dit alles voorbijstappen; wij hebben naauwelijks den tijd om de uitrusting der Londensche politie na te zien, en wenden ons huiverig van die glinsterende handboeijen af, van welke men jaarlijks te Birmingham 4000 paren maakt en grootendeels uitvoert ten behoeve van de slaveneigenaren in Amerika's Zuidelijke Staten. Zoo als in alle menschelijke zaken, vond men ook te dezer plaatse tegenstrijdigheden; hier de man, die ongevoelig het wreede metaal smeedt, ginds die al het menschelijke gevoel in eenen steenen beeld overstort, zoo als Hiram Power in het beeld eener Grieksche slavin in eenen bazaar te Konstantinopel ten toon gesteld, deed. Met al de kieschheid eener edele kunst trad het naakte beeld van jeugd en vrouwelijke schoonheid te voorschijn; die de knellende boeijen zag, kon zijn medelijden voor het slagtoffer, zijn afschuw voor den menschonteerenden handel niet onderdrukken.

Doch laten wij den man van staal niet vergeten. De graaf Dunin is er de vervaardiger van; hij, uit zijn vaderland verbannen, omdat hij aan den Poolschen opstand had deel genomen, meende in ballingschap zich met den Keizer aller Russen te kunnen verzoenen door eene nuttige zaak tot stand te brengen, waarmede namelijk in zeer korten tijd de kleeding van eene geheele armee in juisten maat, van pas gesneden kan worden. *ƒ* 18,000 heeft hij besteed om dit allezins zonderlinge denkbeeld te verwezenlijken; 7000 stukken staal en koper werden verbonden, om door eene werktuigelijke uitzetting der deelen den mensch voor te stellen van de standaard-grootte af, welke aan den Apollo van Belvedere toegekend wordt, tot Goliath als reusachtige type. Wij geven hier eene schets van het beeld. Uitwendig bestaat het uit 875 staal- en koperplaatjes,

(13) De Rhinoceros huid wordt van de Oostkust van Afrika aangevoerd.

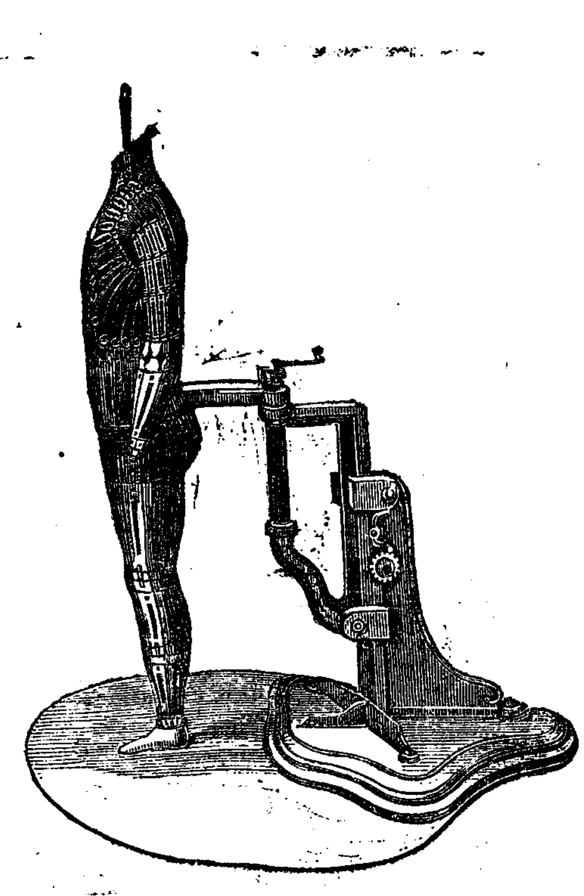

MAN VAN STAAL,

welke over en naast elkander verschuifbaar zijn; maar dan zijn er in 163 wielen, 202 schuiven, 476 waaijer-schijven, 482 metaal-veêren, 497 moeren, 3500 stel schroeven, enz. Als standaard figuur is de lengte 5 Eng. voeten en de uitzetting in alle rigtingen is mogelijk tot 6¾ vt., door middel van een handvatsel, overeenkomstig eene daarbij gevoegde verdeelde schaal.

Volgens de officiele lijst der prijsuitdeeling zoude ook in deze klasse behooren de voortreffelijke verzameling van geographische, hydrographische en topographische kaarten, voor welke aan de Engelsche admiraliteit, het departement des cartes de la marine, het depot de la guerre à Paris, het Geological Surey Departement of Great Britain (14), de Ecole des Mines te Parijs, het Ordnance Departement of England, aan het Topografische bureau van Oostenrijk de raads-medaille werd toegekend. Doch hierover zal beter gelegenheid zijn te spreken in de klasse van plaat- en boekdrukkunst. Wij gaan over tot de negende klasse, die der landbouwkundige werktuigen.

DR. BLEEKRODE.

(14) Zie hierover mijne mededeeling in de Letterbode van Maart jl.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 30 April (des Avonds.)

Aan het bureau van buitenl. zaken is gisteren de eerste conferentie gehouden ter regeling van de Deensche erf-opvolging.

In de zitting van het Huis der Lords heeft de minister graaf Malmesbury gisteren avond op de vraag van den graaf Granville, waarom de regering den gewezen dictator Rosas op officiele wijze had doen ontvangen, geantwoord, dat noch het bureau van buitenl. zaken noch de admiraliteit instructien had gegeven, om den bedoelden generaal eene ontvangst te bereiden, gelijk men hem bewezen had. De eenige mededeeling, welke bij het gouvernement van den generaal Rosas was ingekomen, bestond in een brief, waarin vergunning werd gevraagd om zoo nederig en stil mogelijk in Hr. Ms. bezittingen zich te mogen vestigen en iemand bij hem te plaatsen tot dat hij beter met de Engelsche taal zoude zijn bekend geworden. Hij minister konde derhalve geene verklaring geven, waarom de autoreiten te Plymouth hem zoodanig hadden ontvangen, als zij schijnen te hebben gedaan, tenzij hij moest onderstellen, dat die autoriteiten door een zeer natuurlijk gevoel waren geleid, om met gastvrijheid en met eene zekere mate van eerbied een vlugteling uit een vreemd land te ontvangen, die geen gewoon uitgewekene was, maar iemand, die jegens Britsche kooplieden veel onderscheiding en vriendschap had betoond, een vlugteling met wien het vorige gouvernement onderhandelingen van hoogst gewigtigen aard had gevoerd en met wien in 1849 werkelijk een tractaat was gesloten. In antwoord op de vraag van den markies van Clanricarde nopens het vrij passeren der bagaadje van Rosas, zeide de minister niet te weten, dat de thesaurie vergunning daartoe had verleend, hoewel hij geloofde, dat dit niet onwaarschijnlijk was, aangezien de ex-dictator in een toestand van volslagen behoeftigheid verkeerde. Nopens het bezetten van Montevideo verklaarde de minister, dat die stad slechts tijdelijk door de Brazilische troepen werd bezet gehouden.

In de zitting van heden heeft de kanselier van den exchequer zijn financieel verslag voorgedragen. De Heer Disraeli verklaarde, dat de door het parlement in de laatste jaren aangenomen staatkunde niet gedoogde terug te komen op de reeds zoo zeer verminderde of afgeschafte belastingen. Hij stelde mitsdien voor, de belasting op de inkomsten en de bezittingen nog voor een jaar te verlengen. De HH. Wood, Hume, Baring, Glastone, Bright en Labouchere ondersteunden het voorstel; de Heer Sibthorp was de eenige, die de wets-voordragt bestreed, waarna de eerste lezing plaats had.

— In het Huis der Gemeenten is hoofdzakelijk gehandeld over het al of niet in wezen blijven van het gebouw der tentoonstelling. De Heer Heywood deed eene motie tot het benoemen eener speciale commissie om te onderzoeken, of het oorbaar ware het glazen paleis geheel of ten deele te behouden, ten einde te dienen tot eene openbare plaats van onderigt of vermaakt. Verscheidene leden ondersteunden dit voorstel, velen bestreden het, en toen lord Manners verklaard had, dat de regering de plegtige verbindtenis had aangegaan om het gebouw voor 1 Junij e. k. te doen wegruimen en dat alleen onder die voorwaarden de tentoonstelling heeft kunnen plaats hebben, werd het voorstel van den Hr. Heywood met 221 tegen 103 stemmen verworpen.

— Ten gevolge van de gisteren in de Kamer der Gemeenten genomen beslissing zal het glazen paleis onverwijld aan de particuliere vereeniging worden afgestaan voor de som van 70,000 £, onder voorwaarde evenwel, dat het naar elders worde verplaatst. Morgen zal dus in allen gevalle het gebouw worden afgebroken.

— Naar luid van berigten uit Bombay tot 3 April was de Burmesche expeditie eenige dagen te voren onder zeil gegaan; men dacht, dat zij den 4den April te Moulmain zoude aankomen; daar ter plaatse had zich reeds eene aanzienlijke scheepsmagt vereenigd en ook de admiraal Austin werd met eenige oorlogschepen verwacht; het 38ste Bengaalsche regement had geweigerd naar Burmak scheep te gaan, weshalve men het 5de regement van Madras in deszelfs plaats had genomen. Op 11 Maart was eene tweede expeditie, sterk 2500 man, onder aanvoering van Sir C. Campbell tegen de bergbewoners van Crubes ten noorden van Peshawa opgerukt. Den 20sten hadden deze troepen, na drie uren strijdens, eenen tegen hen door den vijand ondernomen aanval afgeslagen. Intusschen was er aanvraag om nieuwe troepen gedaan. In Nizam heerschte de grootste verwarring.

— Met de Atlantic zijn berigten uit New-York tot 17 April ontvangen. Het verhandelde bij het congres bleef zich tot louter plaatselijke belangen bepalen. Kossuth was te Washington teruggekomen; eenige leden van de beide kamers hadden bezoeken bij hem afgelegd. Volgens berigten van Havanna dd. 7 April had in de nabijheid dier stad eene vreeselijke vechtpartij plaats gehad tusschen Amerik. en Engelsche zeelieden; de militaire magt werd gerequireerd, maar voor dat de twist konde gestuit worden, hadden verscheidene der strijdenden het leven verloren. Uit San Francisco wordt gemeld, dat men vreesde voor eene botsing tusschen de Amerikanen en de Fransche expeditie, die zich te Sonora had gevestigd. Gedurende de maand Maart was voor 3 millioenen dollars aan stofgoud naar New-York verscheept, van de Galapagos eilanden verneemt men, dat roovers van Ecuador een Amerikaansche walvischvaarder hadden bemagtigd, verscheiden personen vermoord en zich met den buit bij de expeditie van Flores gevoegd; eenigen waren echter gegrepen en naar Guayaquil gebragt. De expeditie van Flores was nog niet geland maar zwierf voor de kust. Men verwachtte, bij eene mislukking der onderneming, dat er oorlog zoude ontstaan tusschen Peru en Ecuador, wegens de ondersteuning, door eerstgenoemd rijk aan Flores verleend. Een Zweedsch fregat had, gelukkig zonder veel schade te doen, vijf kanonschoten gelost op een Engelsch schip, meenende dat het tot de expeditie van Flores behoorde.

Te New-York verhaalde men, dat op Racatea, een der Gezelschaps-eilanden, eene revolutie was uitgebarsten, ten gevolge waarvan de Koningin Pomare vervallen was verklaard van den troon, de republiek uitgeroepen en een president voor twee jaren benoemd.

Duitsche Post.

WEENEN, 28 April. Het hof begeeft zich dit jaar weder naar Ischl, alwaar zich in het badsaizoen de hooge adel en diplomatie bijeen zal vinden. Ook Teplitz en Karlsbad zullen druk bezocht worden.

— De Hertog Bernhard van Saksen-Weimar is alhier aangekomen.

— Aan de dagbladen is verboden huwelijks-advertentien op te nemen.

— Te Olmutz stond dezer dagen zekeren burgemeester teregt, die in December van het vorige jaar een bostwerkersgezel op eene wreede wijze mishandeld had. De hoofddader en zijne handlangers werden tot eene gevangenisstraf van 2 tot 4 maanden veroordeeld.

— De Prins Coliman Szechenyi, een neef van Prins Metternich, is met de gravin Karoline Grünne, dochter van 's Keizers generaal-adjudant, in het bijzijn van den geheelen hoogen adel door den pauselijken nuntius in het huwelijk vereenigd.

— De regering heeft aan de maalschappij van den Noorder-spoorweg de voortzetting van den weg van Bochnia opgedragen en wel uit een strategisch oogpunt. De som, welke tot deze onderneming vereischt wordt, wordt op 22 millioen begroot, maar zal volgens deskundigen wel 30 millioen bedragen.

— Uit Triëst meldt de telegraaf, dat volgens de *Triester Zeitung* van heden te Kaïro den 19den het berigt ontvangen was, dat aan den Onderkoning van Egypte voorloopig nog voor 7 jaren het *jus gladii* (regt van leven en dood) was toegestaan.

— Men meldt uit Turijn, dat in de zitting der kamer van afgevaardigden de graaf Cavour op eene interpellatie betreffende de noodlottige uitbarsting in het kruidmagazijn te kennen gegeven heeft, dat het aantal slagtoffers bij deze ramp op 15 a 20 wordt begroot, maar dat men dienaangaande nog geene zekere berigten bezat.

— Berigten uit Konstantinopel melden het overlijden van den Perzischen gezant Mirza Mehemet Ali Khan, welke bij verscheidene Europesche hoven zendingen vervuld heeft.

— De Grieksche schepen met Christelijke pelgrimsvaarders, welke van Cyprus naar Jaffa zeilden, hebben aan de kusten van Latakea en Tripolis bij Giblet schipbreuk geleden. Omstreeks 140 bedevaartgangers, welke zich op een schip bevonden, zijn met uitzondering van een omgekomen, die van de overige schepen zijn allen gered.

BERLIJN, 1 Mei (*des ochtends*). Heden houdt het tolcongres eene zitting. In de vorige zitting is door den Beijerschen gevolmagtigde voorgesteld om Oostenrijk tot het congres toe te laten, hetgeen bepaaldelijk door den Pruisischen is geweigerd. Vervolgens zijn voorstellen ingediend ten gevolge der conferentie te Darmstadt.

— Men wil weten, dat in de afdeelingen der kamers een gunstige opinie zich heeft opgedaan, ten aanzien van het voorstel des Konings betreffende de zamenstelling der eerste kamer, en dat men dus meent te kunnen verwachten, dat het met eene groote meerderheid zal aangenomen worden.

FRANKFORT, 30 April. In de zitting van de bondsvergadering, den 27sten dezer gehouden, zijn een aantal loopende zaken en daaronder ook der begrooting voor het militaire wezen goedgekeurd.

— De redacteur van het democratische *Volksblatt*, de Heer Hadermann, ex-president der Frankforter Constituante, is, wegens een artikel lasterlijke aantijgingen jegens een algemeen geachte familie ter dezer stede bevattende, tot drie maanden gevangenisstraf en eene geldboete van 100 thalers veroordeeld.

— Eene deputatie van 29 Pruisische officieren, hier in bezetting, begeeft zich naar Baden, om de begrafenis van den Groothertog bij te wonen.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 30 April.

Het wetgevend ligchaam heeft heden geene zitting gehouden. Waarschijnlijk zal Maandag de begrooting voor 1853 aan deze vergadering aangeboden worden.

Bij voortduring blijft men spreken over de beide rigtingen tot gestrengheid of tot vergevingsgezindheid, welke men bij de aanhangers van den President opmerkt en over de vraag, welke van beide rigtingen de President zelf wil volgen. Ook blijft men nog altijd spreken over de invoering van het keizerrijk, om ten minste deze zaak niet te doen vergeten, en men beweert thans, dat de afkondiging den 15den Augustus zal plaats hebben ... ten zij deze afkondiging een weinig vroeger of later geschiede.

Het *J. d. Débats* bevat thans den tekst van de kennisgeving, waarbij de prefect van de Seine aan de regtbank van eersten aanleg medegedeeld heeft, dat er ter zake van de goederen van Orleans een conflict opgeworpen is. Men beweert, dat het voornemen des bewinds is vol te houden, dat het besluit van 22 Jan., waarbij te kennen werd gegeven, dat de goederen van het huis van Orleans bij het domein zullen gevoegd worden, door den President, krachtens zijne onbeperkte magt, teregt is uitgevaardigd en dat de regtbanken volgens de wet van 16—24 Aug. 1790 op geenerlei wijze, noch zijdelings noch regtstreeks, kunnen deel nemen aan de uitoefening van het wetgevend bewind noch de uitvoering der besluiten kunnen beletten of schorsen; dat derhalve de regtbank der Seine, door zich hiertoe bevoegd te verklaren, de wetten overtreden heeft, welke aan de regterlijke magt verbieden, om zich te mengen in de uitvoerende magt, en het beginsel van de afscheiding der onderscheidene magten in den staat heeft geschonden. Waarschijnlijk zullen verscheidene weken moeten verloopen, voor dat deze gewigtige zaak voor den raad van state zal behandeld worden.

Terwijl de *Patrie* ook van haren kant erkent, dat er in de begrooting van 1853 een tekort van 40 millioen bestaat, geeft dit dagblad tevens als waarschijnlijk op, dat de Fransche troepen eerlang Italie zullen verlaten, hetgeen de begrooting van het depatrement van oorlog aanmerkelijk zou verminderen. Onpartijdigen houden het er echter voor, dat deze zaak geenszins tot de waarschijnlijkheden behoort en dat vooral niet de verzekering van de *Patrie* de strekking kan hebben, om deze waarschijnlijkheid grooter te maken. Wel is het mogelijk, dat de troepen in Italie zullen verminderd worden, maar er is nog geen grond, om te onderstellen, dat al deze troepen naar Frankrijk spoedig zullen terugkeeren.

Te Toulon heeft aan boord van een schip eene kleine oproerige beweging plaats gehad, op het oogenblik dat het naar Cayenne zoude vertrekken, werwaarts het een groot aantal veroordeelden zal vervoeren. Drie of vier van de belhamels werden in boeijen geslagen en hiermede was deze poging tot opstand geëindigd.

— Volgens het wetsontwerp, berteffende het hooge geregtshof zal dit collegie zijn zamengesteld uit twee kamers, ieder van 5 regters en plaatsvervangers, gekozen uit de leden van het hof van cassatie en aan te wijzen door den President.

— Het nieuwe wets-ontwerp op het onderwijs zal een bezuiniging van nagenoeg 4 millioen te weeg brengen.

— Men ziet tegen morgen of overmorgen het rapport van den Heer Bauchart, buitengewoon commissaris in de departementen, tegemoet. Men gelooft, dat dit rapport het eerst in het *Journal des Débats* zal verschijnen. Zooals men weet is deze commissaris met zeer groote vergevensgezindheid te werk gegaan. In het geheel heeft hij 3030 veroordeelingen onderzocht en van de veroordeelden zijn op zijn last 1377 in vrijheid gesteld en 1047 hebben mindere straffen ontvangen, zoodat het geheele getal gratien 2424 bedraagt.

— De *Morning Herald* wil stellig weten, dat in weêrwil der ontkenning van den minister van financien, eene leening voor de Fransche regering is genegocieerd door een aanzienlijk huis, hetwelk met Frankrijk en Engeland in betrekking staat.

— De President zal overmorgen bij zijn oom Jerôme dineren. Sedert 2 Dec. is dit de eerste uitnoodiging, welke de President aanneemt.

— De *Constitutionnel* deelt eene opgaven mede van al de besluiten door den President genomen, van 2 Dec. 1851 tot 29 Maart 1852. Het getal der besluiten is 265; zij handelen over de volgende rubrieken: Algerie, amnestie, leger, openbare onderstand, kanalen, spoorwegen, kolonien, constitutie, landbouw, handel en nijverheid, groote staatsligchamen, departementaal bestuur, domeinen, financien, openbaar onderwijs, legioen van eer, wetgeving, marine, eeredienst en openbare werken.

— De generaal Arthur O'Connor is den 25sten April in 89jarigen leeftijd bij Montargis (Loret) overleden.

— De Heer Michel Chevalier is het lid van den raad van state, die de begrooting het meest heeft gegispt, en die eenige wijzigingen daarin heeft doen brengen.

— De Heer Thiers begeeft zich naar Napels. De minister van buitenl. zaken is verwittigd, dat hij met toestemming van den President der Fransche Republiek reist, en gemagtigd is om te Napels te vertoeven.

— De graaf Molé heeft alle betrekking met het huis Orleans afgebroken en is tot de legitimisten overgegaan. Hij is zelfs thans zoo ijverig aan deze partij toegedaan, dat hij Berryer moet hebben berispt, omdat deze de verdediging der erven van Lodewijk Philips voor de regtbank van eersten aanleg heeft voorgedragen.

— De advocaten met de verdediging der zaak van de erven Lodewijk Philips voor den raad van state belast zijn de Heeren Mathieu Bodet en Fabre.

— Vele legitimisten, en onder deze de Heeren Berryer en de Falloux, worden te Froschdorff, ten bezoeke bij den graaf de Chambord, verwacht.

— De Hertog van Valmy, zoon van Kellerman, zal eene geschiedenis schrijven van den veldtogt van 1800, geput uit officiele en onuitgegeven documenten, welke in zijn bezit zijn.

— Het water in de Seine is zoo laag, dat men slechts den waterstand van 1719 als lager weet aantewijzen; valt het nog eenige duimen dan zou de vaart zijn gestremd.

— Te Toulouse is de *Gazette du Languedoc*, voor de regtbank van correctionele policie gedaagd, wegens het verspreiden van valsche berigten, vrijgesproken.

— Eug. Scribe zou Rome verlaten, om over Florence naar Parijs terug te keeren. Hij is overal op zijne reis door Italie met onderscheiding ontvangen. Hij heeft te Rome een nieuw tooneelspel geschreven.

— Er is sprake om te Rambouillet of Compiègne eene valkenierderij in te rigten, naar het voorbeeld van die op het Loo, in Nederland.

— Thans is het zeker dat er geene expeditie naar Kabylie zal plaats hebben. De *Akbar* meldt dat op de stelligste wijze.

— Op Guadeloupe klaagde men zeer over de droogte. Den 27sten Maart was een korte, maar vrij hevige schok van aardbeving gevoeld.

Berigten uit Rome van den 24sten April melden, dat niet alleen de beide jongste zonen van den Keizer van Rusland maar de geheele Keizerlijke familie te Rome verwacht, werd tegen den 9den Mei. Men maakt groote toebereidselen tot eene luisterrijke ontvangst van de vorstelijke personen. De Heer de Butenieff zoude den 25sten April naar Florence vertrekken, van waar hij met de grootvorsten naar Rome zoude komen. De doorluchtige gasten zullen ten minste eene week te Rome blijven; men weet nog niet of de Pauselijke regering hun feesten zal aanbieden.

— Te Rome bleef het steeds koud. De wijnstokken hadden veel geleden.
— Men schrijft uit Turyn van 27 April, dat het aantal ongelukkige slagtoffers, welke bij de vreeselijke ontploffing van het kruidmagazijn gedood of gekwest zijn in het geheel 35 bedraagt, waaronder 14 dooden.
— Uit Napels wordt geschreven, dat eenige personen zijn gearresteerd, als beschuldigd van Muratistische kuiperijen.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaturdag 1 Mei.

De Heer S. Wiener, de verdienstelijke graveur van vele schoone medailles, is belast geworden om een gedenkpenning te vervaardigen ter nagedachtenis van wijlen den bisschop van Luik, Mgr. van Bommel. Aan de eene zijde zal hij prijken met de beeldtenis van den bisschop, en aan de keerzijde met eene zinnebeeldige compositie, voorstellende de gewigtigste oogenblikken van zijne herderlijke loopbaan. De gedenkpenning zal eene grootte hebben van 30 duim middellijns. Er zullen exemplaren in zilver en brons verkrijgbaar worden gesteld.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Zondag 2 Mei.

Z. M. heeft benoemd tot officier bij de arr.-regtb. te Leeuwarden, Jhr. Mr. J. M. van Beijma, thans subst.-offic. bij die regtb.

Naar aanleiding van een dezer dagen door den Koning genomen besluit, wordt van Regeringswege aan de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid te Haarlem een som van f 3117.37 verleend, als tegemoetkoming in de kosten door haar te dragen ter zake van het beheer over de voortbrengselen van Nederlandsche nijverheid op de tentoonstelling te Londen. Bij deze gelegenheid heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken, namens Zijne Majesteit, zoowel dier Maatschappij zelve als haren commissarissen dank betuigd voor de welwillendheid en den ijver, waarmede zij het hunne hebben bijgedragen tot bevordering der zaak.

Bij de herstemming in het hoofd-kiesdistrict Leeuwarden van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal is *gekozen*, de Heer Mr. J. Bieruma Oosting, met 594 van de 1166 uitgebragte stemmen. De Heer Mr. S. A. Verwey had 567 stemmen bekomen. 5 briefjes waren van onwaarde.

Te Gouda zijn tot leden der kamer van koophandel en fabrijken gekozen de Heeren D. van Wijk Cz., D. W. Westerbaan, J. F. Herman de Groot en W. D. Lange Jr. Herstemming voor nog 5 leden.
Te Dordrecht, bij herstemming, de Heeren: Mr. P. Blussé v. Oud-Alblas, L. N. Roodenburg, A. Vos, H. Brunner, H. H. van der Sande, T. v. Wageningen en P. W. Balen.
Te Groningen, de Heeren: J. Th. Doornbosch, Mr. C. M. Nap, H. B. Onnes, A. R. Sormani, P. L. Folmer, R. J. Schierbeek, H. Miedendorp, H. A. Wynne en J. Casemir. Herstemming voor nog 3 leden.
Te Middelburg, bij herstemming, de Heeren: C. L. Wagner, C. J. van Uye en B. Bomme.

Volgens een openbaar gemaakte staat van het Nederlands onderwijzers genootschap bedroeg op 1 April jl. het getal afdeelingen 163, van welke in Friesland 33, in Groningen 28, in Noord-Holland 21, Zuid-Holland 20, Gelderland 19, Zeeland 13, Overijsel 12, Drenthe 8, Utrecht 5 en Noord-Brabant 4 aanwezig zijn. In Limburg bestaan geene afdeelingen. In Groningen bedraagt het getal gewone leden 357, in Friesland 314, in Noord-Holland 307, in Gelderland 221, in Zuid-Holland 212, in Overijsel 145, in Zeeland 122, in Drenthe 119, in Utrecht 116 en in Noord-Braband 48, te zamen 1961, van welke 711 betalende leden zijn. Dan telt het genootschap nog 23 algemeene leden, 4 leden van verdienste, 75 honoraire leden en 264 donateurs, van welke er in evenredigheid van het aantal leden het meest in Utrecht en Noord-Brabant, het minst in Zeeland gevonden worden.

Op Dingsdag jl. werd het eerste groote concert (van dit jaar) van het Genootschap *Kunst zij ons Doel*, onder de leiding van den Hr. A. Berlijn, in het ODEON gegeven. Zoowel de groei en bloei van dit muzijkgezelschap als de aanmerkelijke vorderingen van het jeugdige dilettanten-orkest bleek uit de talrijke vergadering en uit de fiksche uitvoering van degelijke orkeststukken. Als solisten hebben zich onderscheiden de Heer Jacq. Oliveira, viool; Mej. Clara Stumpff, piano-forte; en voorts eenige dilettanten, leden van het genootschap.

* GRAVENHAGE, 2 Mei. De Hr. van Ommeren, pianist van Rotterdam, heeft gisteren avond de eer genoten, zich te doen hooren op het paleis van Z. K. H. prins Frederik. Hoogsdezelve heeft hem op de meest vleijende wijze zijne bijzondere tevredenheid over de uitgevoerde stukken te kennen gegeven.
— De Heer Schmidt auf Altenstadt, benoemd gouverneur-generaal voor Suriname, heeft met zijne familie zijn intrek genomen in het Hotel de Oude Doelen. Het vertrek van genoemden Heer uit de residentie derwaarts, zal aanstaanden Vrijdag plaats hebben.
— De provinciale schoolcommissie in Zuid-Holland heeft, in hare voorjaarsvergaderingen van 19, 20, 21 en 22 April, na het daartoe afgelegd examen, voor den tweeden rang 12, voor den derden rang 14 en voor den vierden rang 19 personen toegelaten, en aan 8 schoolhouderessen admissie toegekend, mitsgaders aan 7 personen vergunning verleend om vreemde talen onderwijs te mogen geven.
— De kiezersvereeniging *Nederland en Oranje* heeft, voor de aanstaande herstemming voor het lidmaatschap van den Gemeenteraad, thans tot haren kandidaat gekozen den Heer A. Greve, hoofd-ingenieur van den waterstaat in de provincie Zuid-Holland.

TEXEL, 1 Mei. Gisteren is de stoomboot *Gouverneur v. Ewijck*, kapt. Blad, van Hull met eene lading stukgoederen en aardewerk naar Kampen bestemd, op de Eijerlandsche gronden vastgeloopen en, na met adsistentie van de Terschellinger loodsschuit een groot deel zijner lading gelost te hebben, weder vlot geraakt.

* WILLEMSOORD, 1 Mei. Het état-major van Zr. Ms. stoomschip Gedeh, is als volgt: Kapt.-luit. H. Wipff; luit. 1ste kl., 1ste offic. J. J. Westeroven van Meeteren; luits. 2de kl. R. A. Houck, H. Quarles v. Ufford, P. N. Quarles v. Ufford; offic. van gezondh. 2de kl. L. Rautter; offic. van administr. D. Spanjaard; adelborsten 1ste kl. Lapidoth en Halbertsma; scheepsklerk Nuys.
Het état-major van Zr. Ms. korvet Amphitrite: Kapt.-luit. J. Spanjaard; luit. 1ste kl., 1ste offic. H. F. Valentini; luits. 2de kl. H. D. Slegt, C. A. L. H. van Heeckeren en A. Jarman; adelborst 1ste kl. J. Spanjaard; offic. van gez. 2de kl. J. van Hattem; idem 3de kl. R. van Vierhouten.

LEEUWARDEN, 30 April. Gisteren avond werden den Heer burgemeester dezer stad, ter gelegenheid zijner benoeming tot kommandeur in de orde der Eikenkroon, serenades bij fakkellicht gebragt door de hoornmuzijk van het garnizoen en een gezelschap van meesters uit deze stad.
— In ons berigt van gisteren hebben wij nog vergeten te melden, dat de Koning, op zijnen verderen togt door deze provincie, wordt vergezeld [illegible] Dingsdag jl. heeft de subst.-officier bij de Arrondissements-Regtbank alhier zijne conclusie genomen in de bekende zaak van den minister van [illegible] Heer Mr. G. M. Baron du Tour van Bellinchave [illegible] eischer, en de minderjarige kinderen van den [illegible] in den blooten eigendom van de nalatenschap van den Heer Mr. G. J. Bruce, in leven benoemd Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, en Mevrouw de Douairiere Bruce, te Zwolle, als vruchtgebruikster van die nalatenschap, gedaagden. De conclusie strekte tot toewijzing van de vordering van den minister van koloniën en tot afwijzing van den reconventionelen eisch.

SNEEK, 30 April. Heden morgen, reeds vroeg, had onze stad een regt feestelijk aanzien. Honderden bij honderden vlaggen wapperden op eene groote menigte schepen, op kerken en op molens, uit alle publieke, en uit vele, zeer vele particuliere gebouwen. Drie waarlijk fraaije eerebogen, eene bij de voormalige Oosterpoort, eene op het einde van den Oosterdijk en eene op de Marktstraat zetteden de zaak buitengewonen luister bij, en de reeds vroegtijdig van talrijke wandelaars wemelende straten gaven duidelijk te kennen, dat er iets buitengewoon belangrijks en verblijdends zoude plaats hebben. En zóó was het: Immers ook onze stad zou heden vereerd worden met een bezoek van onzen geëerbiedigden en beminden Koning, Willem III.
Ruim ten tien ure had zich eene commissie uit het gemeente-bestuur, met den achtingwaardigen burgemeester aan het hoofd, per rijtuig naar de grens van het stedelijk grondgebied begeven, op den straatweg naar Leeuwarden, ten einde daar Z. M. op te wachten, waar zich tevens de stedelijke schutterij, met haar corps muzijkanten, posteerde. Ongeveer half één kwam Z. M. hier aan, werd begroet en verwelkomd door bovengenoemde commissie, en deed nu zijne intrede in onze stad, met de schutterij aan het hoofd, afstappende aan het raadhuis, van waar Z. M. [illegible] naar Bolsward aannam. (S. C.)

* KAMPEN, 1 Mei. Heden namiddag ten 5 ure passeerde Z. M. aan boord van een Harlinger stoomboot, deze stad, de schutterij en het instructie bataljon stonden langs de kade geschaard. Het corps muzijkanten speelde het Wilhelmuslied.

* KATERVEER, 1 Mei. Heden namiddag ten zes ure arriveerde Z. M. alhier, en verliet de boot om zich per rijtuig naar het Loo te begeven.

* VLISSINGEN, 30 April. Door den, gedurende verscheidene weken, aangehouden hebbende O.W. was het kanaal vol schepen geraakt, daar deze belet werden de rivieren in te zeilen. Gisteren echter keerde de wind naar het westen, en hadden wij hier het schoone gezigt, dat binnen een etmaal ruim dertig groote schepen de Schelde opzeilden. Denzelfden wind bragt ons ook een weldadigen regen, die hier hoog noodig was, daar er op dit eiland zeer naar verlangd werd, en reeds het drinkwater in deze stad begon te ontbreken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND. Van 26 April tot 1 Mei. Getrouwd 57 paren; Geboren 148; doode Zonen 4; dito Dochters 7; Overleden 139; elders overleden en alhier ingeschreven 6. Totaal sedert 1 Jan. 1852: Getrouwd 584 paren; Geboren 2951; Overleden 2023; Levenloos aangegeven 199; Elders overleden en alhier ingeschreven 71. Aan de Kinderziekte overleden van 1 Jan. tot heden 75.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Zondag 2 Mei.

De invoer van Granen en Zaden gedurende de maand April bestond uit het volgende: 4623 last Tarwe, 402 last Rogge, 471 last Garst, 31 last Boekweit, 9 last Erwten, 373 last Lijnzaad en 426 last Koolzaad. Ter zee werden uitgevoerd 95 last Tarwe, 2 last Haver, 3 last Erwten en 2 last Boonen en doorgevoerd langs den Rijn 635 last Tarwe, 229 last Rogge, 35 last Garst, 5 last Erwten en 519 last Koolzaad. Ter zee werden alleen van Tarwe 277 last doorgevoerd.

ROTTERDAM, 1 Mei. Heden zijn nog uit de eerste hand afgedaan 100/4 k. Souchon Thee N°. 63, per John Spencer, tot 80 c., zijnde opgeh. in de veiling van 4 Maart.
Van Rogge is heden verkocht 152/2 ℔ Frans. f 212.
LEYDEN, 1 Me. Hooiboter van f 26 tot f 30, Grasboter van f 32 tot 36.
LEEUWARDEN, 30 April. De aanvoer van en den handel in bijna alle artikelen was heden van zeer weinig belang, en men besteedde voor de meeste derzelve ongeveer de vorige prijzen. *Tarwe* met weinig omgang, verkocht 124, 125, 126 ℔ knappe f 6.90, 7.10; 121, 122, 123 ℔ dito f 6.60.70.80. Van puike kwam er weinig voor en enkele partijtjes 127, 129 ℔ werden voor f 7.60.80.93 verkocht. Van Jar. verkocht 128 ℔ puike tot f 6.90. Roode werd bijna niet aangeboden. — *Rogge* alleen aan benoodigden als voren te plaatsen. — In *Boekweit* ging zeer weinig om en de besteedde prijzen zijn 119, 120 ℔ Vries. Zand f 6.35.40. — Winter-*Garst* weinig ter veil en als voren verkocht 109, 110 ℔ puike f 5.10; geringere voersoorten kwamen weinig voor. — *Haver* nog al gevraagd en daarvoor ruim de vorige prijzen bedongen, als 82, 83, 84 ℔ fijne Voer f 3.45.50.55 en ligtere en ordinaire dito f 2.80 tot 3, 3.20 naar wigt en kwaliteit. — In *Koolzaad* was nog al eenigen handel en men besteedde naar kwaliteit van f 9 tot 9.25; Zomerzaad zonder handel. — Van *Lijnzaad* werden de voorkomende klusjes gereedelijk van f 9 tot 9.25, f 10 naar kwal. opgeruimd. — *Canariezaad* zonder handel. — *Boter* f 28.
GRONINGEN, 30 April. De stemming onzer markt was heden bij gebrek aan genoegzame vraag lusteloos. In *Tarwe* ging bijna niets om, 120, 123, 127 ℔ o. en j. roode f 6.70, 8; 123, 127 ℔ n. roode f 7.10, 90; 120, 123, 127 ℔ n. witte f 6.20, 7.50. — *Rogge* meer aan en tot vorige prijzen met trage koopers, 116, 120, 123 ℔ jar. en n. f 6.60, 7.40. — *Boekweit* in een doen, 113, 116 ℔ grijze Zand f 5.65, 95; 113, 116 ℔ zwarte dito f 5.30, 65; 113, 116 ℔ veen f 5.25, 55. — *Garst* stil, 103, 107 ℔ winter f 4.90, 5.20; 99, 103 ℔ zomer f 4.50, 80; 107, 110 ℔ Knobbe f 4.90, 5.20. — *Haver* minder begeerd en tot vorige koersen moeijelijk te verkoopen, 78, 82, 85 ℔ dikke brouw f 3.45, 70; 68, 72, 75 ℔ dito f 3, 3.30; 62, 65, 68 ℔ witte voer f 2.55, 90; 68, 72, 75 ℔ zwarte dito f 2.80, 3.05. — *Boonen* met weinig koopers tot f 4.75, 5.25. *Koolzaad* meer aangeboden, en niets in omgegaan, de puikste kwaliteit werd tot f 9.75, 10 geveild. — *Raapolie* tot f 27¼ bij partij gedaan.
ANTWERPEN, 1 Mei. *Koffij* zeer ferm op de betere berigten van Holland, men heeft heden afgedaan ca. 2000 b. Brasil, waarvan 500 b. op levering en 600 a 700 b. Java.
HAVRE, 29 April. Ten gevolge van de belangrijke aanvoeren, welke heden plaats hadden en uit ruim 21000 b. bestonden, is de Katoenmarkt weder stil geworden en werden slechts 600 b. afgedaan. De prijzen zijn minder ferm.
HAMBURG, 30 April. De stemming voor *Koffij* is iets verbeterd, en ofschoon de omzet door de beperkte keuze en de voortdurende geretireerdheid de voornaamste houders slechts matig was, bleef de markt vast en geldt reëel ord. Brasil heden $3\frac{13}{16}$ a 3⅞ sch. zijnde $\frac{1}{16}$ a ⅛ sch. hooger dan voor acht dagen. De verkoopen sedert Vrijdag bestonden uit 3500 b. Brasil van $3\frac{11}{16}$ a 4⅛ sch. en 3800 b. Dom. van 3⅞ a 4⅛ sch. De voorraad bedraagt ca. 17 Millioen ℔. — *Ruwe Suiker* geanimeerd, waardoor in deze week ca. 1000 k. geel en blond Havana van 13¾ a 16¾ mb., 200 k. ord. jarig en mooi nieuw bruin Bahia van 10½ a $12\frac{13}{16}$ mb., alsmede 150 k. bruin en wit dito en 4000 z. Brasil en Manilla tot diverse prijzen nemers vonden. — *Rijst* vast doch zonder veel omzet. — Van *Katoen* zijn 200 b. N. Amerk. verkocht, de markt is zeer vast. — *Huiden* stiller sedert ontvangst der berigten van de Leipziger mis. — *Indigo*, Beng. en goed Madras met eenigen omzet; — van Java *Cochenille* werd iets gekocht, buitendien werden 48 z. Teneriffe tot ca. 42 sch. genomen. — In *Specerijen* was de omzet zeer onbeduidend, van Piment zijn 200 b. tot $4\frac{9}{16}$ a 4⅝ sch. verkocht. — *Raapolie* geldt heden op levering in Mei 19 mb., in Oct. 20⅝, 20¾, 20½. — *Talk*, van inl. slagt zijn gisteren 100,000 ℔ tot 27 rd. afgesloten. — *Banca Tin* wordt op 9¼ gehouden, terwijl 8¾ sch. te bedingen is. — *Granen* stil en tot vorige prijzen vergeefs aangeboden.
RIGA, 25 April. Rogge: 115, 116 ℔ Russische wordt thans op 80 R. gehouden, terwijl 76 R. geboden wordt.
LONDEN, 30 April. *Koffij*: Native Ceylon was heden minder gevraagd dan gisteren en van 147 k. en 344 b. in veiling aangeboden, werd slechts de helft verkocht a 43 sh. voor goed ord. Naar Plantage soorten was mede minder vraag. Mocha goed prijshoudend; in veiling werd voor ord. a goed middel 70 a 81 sh. besteed. — *Thee*: Iets levendiger en ord. zuiver Congo moeijelijk onder 8½ p. te koop. — *Suiker*: W. I. soorten bleven met goede vraag; in het geheel zijn deze week 1890 v. verkocht en de prijzen sedert Vrijdag ⅛ p. hooger. De 17,600 z. Mauritius, die heden in veiling waren, zijn alle tot volle prijzen verkocht en in enkele gevallen heeft men een avans van 6 p. bedongen. Van vreemde soorten werden eenige partijen Brazil en blond Havana ter export. tot de volle prijzen verhandeld. — *Rijst*: Blank Beng. met matige vraag van 9 a 10.6. — *Talk* 36 sh.
LONDEN, 30 April. In Tarwe en Meel was heden geene verandering en de handel had weinig te beduiden. De gevallen regen heeft den kooplust gestuit. Garst, Haver, Boonen en Erwten als voren.
De veemarkt was onveranderd, zijnde de prijzen van puik Ossenvleesch 3 sh. 2 p. a 3 sh. 4 p. de 8 pond.
LIVERPOOL, 30 April. De kooplust voor Katoen was gisteren minder groot, bedragende het verhandelde 9000 b. tot vaste prijzen; en heden zijn slechts 7000 b. tot vorige koersen omgezet.
NEW-YORK, 17 April. *Katoen* was in de laatste drie dagen tamelijk gevraagd, vooral de superieure kwaliteiten, die minder aangeboden en ¼ c. hooger zijn; de gemeene kwaliteiten zijn flaauw; de afdoeningen in deze week bestonden uit 12,100 b. Men noteert inferieur 6¾; gemeen a goed ord. 7 a 7⅝; gemeen a goed middel 7¾ a 8⅞; middel mooi a prima 8⅝ a 9¾. — *Koffij* goed prijsh. en steeds gevraagd voor de cons. — *Potasch* vast. — *Parelasch* flaauwer. — *Campêchehout*: Van Dom. zijn 500 ton verhandeld van 11.50 a 11.75. — *Hop* lager, in afwachting van belangrijke aanvoeren van het binnenland. — *Zuidzeetraan* blijft zeer ferm, te New-bedford werden 1000 v. met 72 c. betaald en voor 60 v. op de plaats besteedde men 75 c. kontant, op welken prijs algemeen gehouden wordt. — *Rijst* onveranderd doch stil; men heeft 700 v. afgedaan van 3.12½ a 3.50. — *Specerijen*: Van Cassia zijn 1000 matten verkocht a 29½ en 600 ℔ Foelie a 82½. — *Geraffineerde Suiker*: Van Holl. gestampt zijn 100 v. a 5.55 in entr. afgedaan. — *Tabak* zonder prijsverandering met geregelde vraag voor behoefte. — *Walvischbaarden* ferm doch zonder affaire. — *Harst*: Men heeft verkocht 400 vtjs. N°. 2 tot 1.30; 500 v. ord. Wilmington tot 1.30; 1000 dito en 600 v. Northcounty tot 1.20. — *Vrachten*: Naar Liverpool, Katoen $\frac{7}{32}$; naar Havre ½; Rijst en Quercitron 8 d.; Potasch 6 a 7 d. — *Wisselkoers* op Londen 9 a 9¼; Amst. 40½ a 40⅝.
NEW-ORLEANS, 15 April. Tot onveranderde prijzen zijn van Katoen 7000 b. verkocht; Strict middling 7¾. De berigten per Amerika zijn zonder uitwerking gebleven.
CHARLESTON, 15 April. Katoen met levendige vraag, 1800 b. werden tot eene prijsverhooging van ¼ c. afgedaan, middel fair 8⅛; fair à fully fair 8¼ a 8½. De verkoopen in deze week bedragen 10,000 b.

Fondsen en Beurstijdingen.

BERLIJN, Vrijdag 30 April. Pr. Schuldb. 5 pCt. 102¾; Dito 4½ pCt. 102⅞; Dito Bank-Act. 103¼; Rusl. Londen 5 pCt. 116¼; Dito 4½ pCt. 104; Dito Stieglitz 4 pCt. 95; Dito Poolsche 4 pCt. 86½; Poolsche Loten v. 300 fl. 151; Dito v. 500 fl. 88¾.
Fondsen en Actien williger.
FRANKFORT, Vrijdag 30 April. Metall. 5 pCt. 77⅞; Dito 4½ pCt. 70¼; Bank-Act. 3 pCt. f 1253; Holl. Integr. 3 pCt. f 61⅛; Spanje 1 pCt. 21⅞; Dito Binnenl. 3 pCt. $43\frac{5}{16}$. — Wissel; Amst. k. z. 100⅞; Weenen 2 m. 98⅝.
Oostenr, en Spaansche fondsen zeer vast.
BREMEN, Vrijdag 30 April. Wissel: Amst. k. z. 129; 2/m. 128.
LONDEN, Vrijdag 30 April. Consols kontant 99⅜ a ½; Dito op tijd 99½ a ⅝; Braz. 99 a 100; B.-Ayres 78 a 80; Denem. 3 pCt. 79 a 80; Dito 5 pCt. 104 a 105; Russen 4½ pCt. 103½ a 104; Mexik. 34¾ a ⅞; Venezuela 3½ pCt. 48 a 49; Dito Uitg. 18 a ½; Grenada 2 pCt. 21½ a 22; Dito Uitgest. 9¾ a ⅞; Ecuador 4⅜ a ⅝; Peru 5 pCt. 100 a 102; Dito Uitgest. 60 a 62; Holl. 2½ pCt. 61½ a 62; Dito 4 pCt. 93 a ½; Dito Rijnspoorweg 3⅜ a ⅛ £ disc.; Spanje 1 pCt. 21⅜ a ½; Dito Coup. Cert. 2½ a ¾; Dito Passive 5½ a ¾; Dito 3 pCt. 47½ a 48; Portug. 4 pCt. 37½ a 38. — Wissel: Amst. k. z. f 12.0¾ a 1; Dito 3/m. 12.2 a ½.
De Eng. fondsen waren onveranderd. Consols zijn gedaan a 99⅜, ¼, ½. Aan de vreemde fondsenmarkt had de maandelijksche verrekening plaats. De speculanten hielden zich hoofdzakelijk bezig met de regeling hunner rescontres. De markt was over het algemeen williger gestemd en de speculatie-fondsen zijn meest alle tot hoogere prijzen gedaan. Er was een gerucht in omloop, dat latere Mexic. berigten over New-Orleans zouden zijn ontvangen, en dat de Mexic. mail 68,000 dollars voor Dividend zal medebrengen.
Volgens de officiele prijscourant is gedaan: B-Ayres 78¾; Chili 102½; 5 pCt. Denem. 104¼; Uitg Grenada 9⅝ a ⅞; Mexik. 34⅜, ¼, ⅜; Nieuwe Dito 27⅝ a 28; Peru 101½, 100½; Uitg. Dito 60½, 60, 61½; 4 pCt. Portug. 37½, 38; 5 pCt. Sardinie 97, 96⅞; 3 pCt. Spanje 47½; 1 pCt. Dito 21⅜, ½; Venezuela 49; 4½ pCt. Belgie 96¾, ½; 2½ pCt. Holl. 62; 4 pCt. Dito 93¼, ½.
Morgen is de Stock-Exchange gesloten.
NEW-YORK, Vrijdag 16 April. 6 pCt. V. S. Leening 118½ a ¾; 5 pCt. Pensilvanie 93 a ½; Wissel op Londen 109¼; Idem Amst. 40⅜ a ⅝; Bank-Actien 3½ a ¾.
De beurs was zeer vast, met voortdurende vraag voor Europesche rekening.
ANTWERPEN, Zaturdag 1 Mei. Zeer weinig affaire of variatie. De 2½ pCts. Belgische 53⅝; 5 pCt. Oostenr. 77½; 1 pCts. Spanje $21\frac{5}{16}$; en 3 pCts. Dito 42½ a ⅝.
ROTTERDAM, Zaturdag 1 Mei. Werk. Sch. 2½ pCt. $60\frac{15}{16}$; Dito 3 pCt. 72½; Spanje 1 pCt. 21⅜; Certific. van Coup. $2\frac{11}{16}$; Metall. 38⅞; Dito te Amst. 85; Grenada Onbep. 21½.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 4 April; op 29° 49′ Br., 32° 40′ L.: Thomas, Panama, v. Bat. n. Amst. — 11 April; op 27° 3′ N. Br., 42° W. L.: Latjes, Maximiliaan Theodoor, v. Banjoew. n. Amst. — 28 April; op de hoogte van Goudstaart: Noord-Holland, Overeem, v. Surin. n. Amst.
Aangaande het schip Juno, kapt. Chevalier, van Banjoewangie naar Dordrecht, bij kaap Angulhas verongelukt, wordt, volgens brief van Londen van 30 April, nog gemeld, dat het ongeluk bij mistig weder heeft plaats gehad; den 2den Maart, ongeveer ten 1 ure des namiddags, stootte het schip op de uiterste punt van de kaap en was, voor zonsondergang, vol water geloopen en had alle drie de masten verloren.
Het schip Elisabeth Antonia, kapt. Veenstra, van Banjoewangie herwaarts gedestineerd, was, volgens rapport van kapt. Bart, v. Bat. in Texel binnen, gisteren voor het Schulpengat bij de Uiterton, doch had weder zee moeten kiezen, uithoofde de stoomboot het niet had kunnen binnen slepen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 1 Mei, West; Bart, Prins Mauritz, Batavia. - Popken, Tropicus, Suriname. - Rijntjes, Triton, id. - Hansen, Heppens, id. - Venster, Drie Gebroeders, Samos. - de Boer, Martha, Patras. - Schuur, Alida Elisabeth, Triest. - van Aken, Hendrika Dorenthea, Rochefort. - Oostra, Deneken Jantina, Bordeaux. - Karsies, Onderneming, Londen. - Bos, Eendragt, id. - Baillaad, Thomas Rising, Liverpool. - Topzand, Hopende Zeeman, Newc. - Hazewinkel, Jantina, Charlestown. - Christensen, Speculation, Osterrisöer. - Christensen, Concordia, Tvendestrand. — Gistrren nog: Rozendahl, Finke, Smirna.
VLIE, 30 April, W. Z. W.; Lobbet, Earl, Liverpool. - van der Veen, Vrouw Anske, Yarmouth. - J. G. Bleeker, Zwaantje Cornelia, Dantzig.
HELVOETSLUIS, 1 Mei, N. N. W.; Kuyk, Whampoa, Batavia. - Kooiman, Flora, voor wijlen M. F. Tideman, id. - Rennenberg, voor wijlen D. G. Kien, Adeler, Newyork. - Meyer, Wendola, Alexandria. - Muller, de Leeuw, Odessa. - Lesstuiver, Aurora, Cadix. - Meihuizen, Jantje Nuninga, St. Ubes. - Alkock, Admiral Windham, Guernsey. - Hunt, Daler, Liverpool. - Oversluyzen, William Jan, Newc. - Williamson, Echo, Sunderland. - Thomson, Pallion Hall, id. — Gisteren nog: Meyer, Alabama, New-York. - Goedknegt, de Jonge Arie, Lissabon. - van Vliet, Vereeniging, Bilbao. - Jansen, Navigateuren, Nantes. - van der Wiel, Willem Jacobus, id. - Ives, St. François, Redon. - Chepharp, Sarah, Bencard. - London, Enfield, Cardiff. - Lelean, Snewdrop, Liverpool. - Press, Albion, id. - Docke, Harriet, id. - Clup, Gipsey, Newc.
BROUWERSHAVEN, 30 April; von Lindern, K. N. Yachtclub, Bat. - Bunnemeijer, Nagasaki, id. - de Boer, Wijnanda Lucretia, Nickerie.
ZIERIKZEE, 30 April; van Boven, Minerva, Bat. n. Middelb.
St. HELENA, 11 Maart; Appel, Zorgvliet, Tjilatjap n. Amst. - Luthenberg, Jeanette, Banjoew. n. Rott. - Young, Symmetry, Bat. n. id., heeft den 12den de reis voortgezet. — 13 Maart; Nink Blok, 's Gravenhage, Banjoew. n. Rott.
ANTWERPEN, 1 Mei; Kuiper, Catharina Johanna, Bordeaux.
Bij FALMOUTH, 28 April; Range, Fortschritt, B.-Ayres n. Dordr.
NORTH-SHIELDS, 28 April; Londers, Mary C. Fitzroy, Rott.
DEAL, 29 April; Jones, West, Bat.
Bij DEAL, 19 April; Forbes Browning, de Hoop van Capelle, Banjoewangie n. Nederland.
Bij GOUDSTAART, 28 April; van Duijn, Amstel, Banjoew. n. Amst.
ODESSA, 17 April; Poelman, Fiducia, Amst.
STOCKTON, 28 April; Redhead, Lockendall, Rott.
SUNDERLAND, 28 April; Farrow, One, Rott.
LEITH, 29 April; de Boer, Verwachting, Harlingen.
NANTES, 29 April; Potjer, Elise, Rott.
ODESSA, 17 April; Poelman, Fiducia, Amst.
BREMERHAVEN, 29 April; de Groot, Adriana, Zaandam.
HAMBURG, 30 April; Idman, Hercules, Batavia.
CUXHAVEN, 30 April; Lukjen, Herstelling, Zante.

UITGEZEILD.

TEXEL, 1 Mei, West; Ruige, Maria, Suriname. - Dik, Agatha, Ancona. - Gnodde, Jonge Walrave, Livorno. - Cumming, Wave, Londen. - Manning, Lion (S.), id.
VLIE, 30 April, W. Z. W.; Koops, Lamechiena, Riga. — Gisteren nog: Munneke, Baudina, Schotland. - Edwards, Old Rapp, Newcastle. - Agrell, Furst Blücher, id. - Brinck, Flora, id. - Williams, Endeavour, Sunderland. - May, Amelia & Mary, id. - Humble, Emma, id. - Jansen, Delphin, Petersburg. - Spijkman, Juliana Louisa, id. - Nieboer, Vrouw Margaretha, id. - Arnesen, Sylvia, Nerva. - Visser, Vriendschap, Riga. - Lijdersen, Argo, id. - Pettersen, Sophia Augusta, Stockholm. - de Boer, Gezina, Pillau. - Kroon, Vr. Wicherdina, Dantzig. - Gerritsma, de Jonge Gerrit, Stettin. - Zwieting, Petrus Horrëus, Elbing. - Timmer Koophandel en Zeevaart, id. - Blaak, Jantina, id. - Pronk, Roelina Oostra, id. - Breckwoldt, Helena, id. - Hazewikel, Harmina, Kopenh. - Ellertsen, Iduna, Bergen. - Visser, Eensgezindheid, op Avontuur. - Steinhagen, Fortuna, id. - Iversen, Carl Johann, id. - Schneider, Richard, id.
NANTES, 27 April; Tolner, Courrier, Rott.
NEW-YORK, zeilklaar 13 April; Mennen, Espérance, Rott. - Swart, Laura en Adèle, Amst. — 16 April; Gascone, George et Edwars, Rott. In lading: Post, Fosca Helena, Amst. - Stewart, South Caroline, Rott. - Holmes, Louvre, id. - Dorward, Col. Maude, id. - Kraefft, Martin Friedrich, id.
PLYMOUTH, 28 April; Nenneboog, Zeester, Laguayra n. Rott.
FALMOUTH, 28 April; Visser, voor wijlen Visser, Eliza, Surin. n. Amst., na gerepareerd te hebben.
GRIMSBY, 28 April; Kohncke, Maria, Amst.
HAMBURG, 29 April; Dik, Mienkina, Koningsbergen. — 30 April; Jonker, Siebertina, Odensee.
CAROLINERSIEL, 26 April; Bonker; Vrouw Maria, Amst.
SWINEMUNDE, 28 April; Schlör, Navigator, Rott. - Sidcole, Ann en Sarah, id. - Horn, Joh. Maria, ip.

Rivierberigten.

In lading liggende Schepen.

J. Noll, Josephine, n. Keulen. - H. Wilmse, Cöln N°. 6, n. id. - C. Scholten, Hoffnung, n. Duisburg. - W. Keller, Maintz N°. 1, n. Maintz. - A. Fritz, Christina, n. Ludwighafen. - H. Sandheuvel, de Waarheidsvriend, n. Mannheim. - H. Scholten, Frankfort N°. 11, n. Frankfort en Coblents. - C. W. Lenkring, Niederrein N°. 12, n. Dusseldorp en Neuss. - P. J. Balk, Vr. Rebecca, n. Wesel.
ARNHEM, 1 Mei. Stand der rivier 1 el 3 d., gev. 1 d.
KEULEN, 1 Mei. Aangek.: G. Willems, van Rott., met 2495 c. - M. Wipperfürt v. id. met 3206 c. — Rijnhoogte 5 vt. 7½ d. Keulsch (5 vt. 8 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Ruhl, Anna Margaretha, 2447 b., 3010 matt. Rijst, 95 [illegible] Arak, 1107 b. Bindr., 6 k. Koopm., H. van Rijckevorsel.
BATAVIA, Jonker, Maria Elisabeth: 4400 pic. Koffij, [illegible] Suiker, 400 pic. Tin, 155 pic. Rotting, N. H. [illegible] Koffij, 8502 pic.
BATAVIA, van Lindern, Ned. Yacht-Club, [illegible] Suiker, 350 pic. Tin, 40 pic. [illegible] N. H. M.

TJILATJAP, Kuyk, Whampoa: 7490 pic. Koffij, 1603 pic. Suiker, 300 pic. Tin, 50 pic. Rotting, N. H. M.
CARDIFF, Archbold, Lovewell: 7745 staven, 361 bossen IJzer, 3176 st., 80 bossen Plaatijzer, E. S. de Jonge.
HULL, Ansdell, Swanland: 560 bossen, 246 pl. IJzer, E. S. de Jonge.

DORDRECHT.

BATAVIA, Kooymans, wijlen Tydeman, Flora: 6000 pic. Koffij, 250 pic. Tin, 75 pic. Rotting, N. H. M.

ANTWERPEN.

AUX-CAYES, ..., Borussia: 5940 b. Koffij, 1 partij Campechehout, Gebr. Nottebohm.
HAVANA, ..., Messinger: 1355 k. Suiker, Osy en C°.; 1613 k. Suiker, Mosselman en C°.
BUNOS-AYRES, ..., Phoenix: 14435 St. Huiden, Order.
NEW-ORLEANS, ..., R. B. Sumnar: 2500 b. Katoen, 250 v. Tabak, Diverse.

Aangekomen Passagiers.

BATAVIA, J. J. Bart, Prins Maurits: E. W. Pirch, 1ste luitenant der infanterie en Zoon.

EFFECTEN-SOCIETEIT TEN HALF VIJF URE.

AMSTERDAM, Zondag 2 Mei.

Spaansche 1 pCts. $21\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$.
Binnenl. 3 pCts. $42\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$.
Bewijzen Sp. Coup. $2\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$.
Metalliek $2\frac{1}{2}$ pCt. $38\frac{5}{8}$.
Mexik (Nieuwe) $28\frac{3}{8}$.
Grenada's v. 100 £ 22.
Dito Uitgest. 10.
De handel en variatie was heden van weinig beteekenis.

PER TELEGRAAF.

PARIJS, Zaturdag 1 Mei. Fransche 3 pCt. 70.70 in likw.; Dito $4\frac{1}{2}$ pCt 100 in likw.; Spanje Binnenl. 3 pCt. $42\frac{3}{4}$; Belgie 5 pCt. $103\frac{1}{2}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pCt. $103\frac{3}{4}$.
De Fransche fondsen hebben weinig of niet gevarieerd. Spaansche iets flaauwer, alle overige onveranderd.

MADRID, Maandag 26 April. 1 pCts. 22; 3 pCts. $43\frac{7}{16}$.

ADVERTENTIEN.

DOOR DE
VRIJZINNIGE KIEZERS-VEREENIGING
zijn voor het **LIDMAATSCHAP** der *PROVINCIALE STATEN*, bij de op **5** Mei in het Vde District te doene verkiezing, aanbevolen de Heeren: **Mr. W. E. J. BERG VAN DUSSEN MUILKERK,**
Wethouder te Amsterdam, en
J. BIERMAN Jr., *Grondeigenaar te Uithoorn*,
welke zich beiden de benoeming zullen laten welgevallen.
Namens het Bestuur,
(7489) J. W. TYDEMAN, *Secretaris*.

DOOR DE KIEZERS-VEREENIGING
TE AMSTERDAM
worden als **CANDIDATEN** voor de *PROVINCIALE-STATEN* in het Vijfde Kiesdistrict aanbevolen de Heeren:
J. BROUWER ANCHER.
Jhr. S. DEDEL.
H. CROOCKEWIT, *Voorzitter*.
(7488) R. DANIEL WOLTERBEEK, *Secretaris*.

WIJ ONDERGETEEKENDEN, Commissarissen der **ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ,** onder Directie van de Heeren **DE JONG & C°.**, gevestigd binnen Amsterdam, hebben het genoegen aan alle daarbij belanghebbenden te berigten, dat heden aan ons, in tegenwoordigheid van eenige Correspondenten en Deelgenooten, door genoemde Heeren is gedaan **REKENING** en **VERANTWOORDING** hunner gehoudene Administratie over het jaar 1851, en daarbij tevens overgelegd een **NAAUWKEURIG OVERZIGT** van den gunstigen staat en den steeds toenemenden bloei dezer Maatschappp, al hetwelk, in de meest volledige orde bevonden zijnde, met onze volkomene goedkeuring is bekrachtigd geworden, en daarbij ons op nieuw gebleken, dat deze Inrigting het algemeen vertrouwen, hetwelk dezelve sedert zoo vele jaren in steeds klimmende mate genieten mogt, ten volle waardig is.
Amsterdam, 30 April 1852.
Mr. M. C. VAN HALL.
Mr. P. J. VAN NAAMEN VAN SCHERPENZEEL.
Jhr. H. W. Baron VAN AYLVA VAN PALLANDT VAN WAARDENBURG EN NEERRIJNEN.
Mede namens hunnen Mede-Commissaris
L. G. A. Graaf VAN LIMBURG STIRUM,
die door Ambtsbezigheden verhinderd is onze Vergadering bij te wonen. (7481)

DE INRIGTING VOOR
HOOGER EN MIDDELBAAR ONDERWIJS
is VERPLAATST van de Westermarkt naar de Prinsengracht bij de Leidschegracht, N°. 680 (6304), in een ruim en zeer geschikt Lokaal. (7350

UIT DE HAND TE KOOP: Een goed geconserveerde 6 Octaafs **PIANO-FORTE**, vervaardigd door GEROCK te Londen, zeer geschikt om naar buiten mede te nemen, en zelfs naar de Oost- of West-Indien. Te bevragen met franco brieven onder Lett. P. F., Bureau Handelsblad. (7539)

F. L. HOELEN, J. FEIJE, H. C. KRUSE, G. MOELE, J. BEETZ en C. C. HACHTMAN, Makelaars, zullen op Maandag den 14den Junij 1852, des Avonds ten Half Zes Ure, in het voormalige *O. Z. Heeren-Logement*, door den Notaris J. L. KABEL, doen Verkoopen:
N°. 1. Een Hecht, Sterk en Buitengewoon net Betimmerd **HUIS, ACHTERHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op de Keizersgracht bij de Beerenstraat, Buurt K K Afd. 2 N°. 553, N°. 484.
» 2. Een Hecht, Sterk en Weldoortimmerd **HUIS, ACHTERHUIS** en **TUIN**, staande en gelegen op de Keizersgracht tusschen de Wolven- en Hartenstraten, Buurt K K Afd. 3 N°. 247, Verp. N°. 1121.
» 3. Een Kapitaal, Hecht en Sterk **WINKELHUIS, ACHTERHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den Nieuwendijk over de Nieuwstraat, B. H Afd. 1 N°. 47, Verp. N°. 2077.
» 4. Een Hecht, Sterk en Weldoortimmerd **HUIS, DUBBEL ACHTERHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den O. Z. Voorburgwal, tusschen de Korte Niezel en Vredenburgsteegje, B. M Afd. 4 N°. 122, N°. 388.
» 5. Een Hecht, Sterk en Weldoortimmerd **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den O. Z. Voorburgwal, tusschen de Korte Niezel en Vredenburgsteegje, B M Afd. 4, N°. 126, N°. 384.
» 6. Een Hecht, Sterk en Weldoortimmerd **HUIS, ACHTERHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op de Geldersche Kade, B. N N°. 2713.
» 7. Een Hecht, Sterk en Net Betimmerd **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den Achterburgwal bij de Oude Kennissteeg, B. K N°. 613.
» 8. Een Extra Kapitaal, Hecht, Sterk en Weldoortimmerd **KOOPMANSHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den O. Z. Voorburgwal hoek Suikerbakkerssteeg, tusschen de Heintjehoek- en Oude Zijds Armstegen, Buurt M Afd. 1 N°. 370.
» 9. Een Extra Kapitaal, Hecht, Sterk en Weldoortimmerd **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den O. Z. Voorburgwal hoek Suikerbakkerssteeg, tusschen de Heintjehoek- en O. Z. Armstegen, Buurt M Afd. 1 N°. 375.
» 10. Een Kapitaal Hecht, Sterk, Weldoortimmerd **WINKELHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen in den O. Z. Armsteeg, op den hoek van de Boezemergang, Buurt M Afd. 1 291.
» 11. Een Hecht, Sterk, Weldoortimmerd **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen in de Boezemergang, B. M Afd. 1 289.
» 12. Een Hecht, Sterk, Weldoortimmerd **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen in de O. Z. Armsteeg, in de Boezemergang, Buurt M Afd. 1 N°. 290.
» 13. Een Extra Kapitaal, Hecht, Sterk, Weldoortimmerd **PAKHUIS** met BOVENWONING, staande en gelegen O. Z. Voorburgwal in de Suikerbakkerssteeg, Buurt M Afd. 1 Verp. N°. 274.
» 14. Een Hecht, Sterk en Weldoortimmerd **WINKELHUIS**, staande en gelegen in de Wijde Kapelsteg bij den Voorburgwal B. M. N°. 4 Verp. 103.
» 15. Een Hecht, Sterk en Weldoortimmerd **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den O. Z. Achterburgwal, tusschen de Korte Niezel en Vredenburgsteegje, B. M Afd. 4 N°. 405.
» 16. Een Hecht, Sterk gebouwd **PAKHUIS**, genaamd *HET WIJN AAM*, staande en gelegen op Boomsloot, tusschen de Eerste en Tweede Ridderdwarsstraat, Buurt N Afd. 5 N°. 3338.
Nadere inlichting verlangende spreke met bovengen. Makelaars. (7436)

INGEZONDEN STUKKEN.

MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST IN NEDERLAND.

Van alle korpsen is de geneeskundige dienst het slechtst verzorgd; men heeft den mond gestopt zonder de maag te vullen, dat is, men heeft willen gehoor geven aan het aanhoudend schrijven der officieren van gezondheid, aan hunne vele klagten; maar wat heeft men gedaan? Niets. Welke carrière is voor een jong officier van gezondheid geopend? Bijna geene; want men kan rekenen 7 à 8 jaar en misschien langer in den rang van 2den luit. of officier van gez. der 3de kl. te blijven; is dat den moed, de ambitie voor studie, de liefde om voor het land te blijven dienen bevorderen? Ik geloof neen; integendeel, het is aanmoedigend voor elke offic. v. gez. 3de kl., welke maar eenigzins vooruitzigt ziet in het burgerlijke carrière te maken, er uit te trekken, en de zóó begunstigde militaire geneeskundige dienst vaarwel te zeggen; het is vreemd, dat men bij de organisatie der geneeskundige dienst weder zoo kortzigtig geweest is. Is dat om reden men geene deskundigen geraadpleegd heeft, of hebben de deskundige beoordeelaars alleen om zich zelven gedacht, de belangen der luitenants-rangen over het hoofd gezien, en het spreekwoord toegepast: ieder voor zich en God voor ons allen?

Waarom heeft men het getal officieren van gezondheid 2de klasse verminderd en op 50 terug gebragt? Is dat geschied om juist de carrière voor werkzame jonge officieren van gez. der 3de klasse te stuiten of tegen te gaan, of heeft men niet nagedacht, dat het aan jonge menschen, welke in dienst zijn gekomen om het vak van genees- en heelkunde uit te oefenen, schrikkelijk vervelen zal, een geruimen tijd in eene, zooals op het oogenblik gedwongen positie te blijven staan, daar men niet weet wat men eigenlijk is (eenige bepalingen, tijdens de inspecteur-generaal Reckers en de minister Voet aan het bestuur waren, zullen zich wel de meeste officieren van gezondheid herinneren)? Men had vrij wat beter gedaan, het getal officieren van gezondheid der 3de klasse tot de helft te verminderen en het getal officieren der 2de klasse eerder met 20 te vermeerderen dan met 4 te verminderen, dan was er vooruitzigt voor jonge werkzame officieren van gezondheid; de schatkist was niet bezwaard geworden, en de dienst zoude zeer goed kunnen gedaan worden, want men zal mij moeten toegeven, dat in vele garnizoensplaatsen het getal officieren van gezondheid te groot is, en er slechts bezigheden en werk voor een zijn. Men zal mij tegenwerpen: het personeel wordt dan zoo veel te kleiner, en in tijd van vrede zoude dit nog even kunnen doorgaan, maar in tijd van oorlog? In tijd van oorlog zijn er in allen gevalle te weinig en het is altijd wenschelijker, weinige maar bruikbare officieren te bezitten dan vele, met welke men weinig of niets kan uitvoeren en die dan nog altijd onder toezigt van een ouderen of bruikbaren moeten staan.

Het is te wenschen, dat de verkeerde organisatie bij tijds zal worden ingezien, anders zal men te wachten hebben:

1°. Dat er weinige of geene adspirant-kweekelingen zich zullen opdoen.

2°. Dat officieren van gezondheid, na eenige jaren gediend te hebben, er trachten uit te trekken of traag en onverschillig worden in het volbrengen hunner dienstpligten.

Men heeft slechts het programma voor examina's na te zien, om te bespeuren, wat men van de offic. van gez. vergt, indien zij tot bevordering willen in aanmerking komen, en dat is juist; men kan niet genoeg van hen vorderen, maar beloon hen daarnaar ook, en men zal kundige en ijverige officieren van gezondheid bezitten en behouden; doet men zulks niet, stelt men hen altijd ten achteren bij andere wapens, dan zullen zij geheel en al den moed en lust verliezen, ieder zal trachten zich uit de dienst te verwijderen, behalve zeer jonge menschen, welke pas van de kweekschool komen, die verheugd en verblijd met de épaulet, de vooruitzigten nog niet inzien, en menschen welke zonder den minsten levensgeest stil en kalm hun lot afwachten. Wat zal men dan overhouden?

Een gewezen Officier van Gezondheid.

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 2 Mei.

Stads Schouwburg. De herhaalde pogingen der directie, om, volgens het dikwerf luide uitgesproken verlangen der voorstanders van het klassieke, het oude treurspel weder in zwang te brengen, lijden telkens schipbreuk; ten getuigenis van welk gezegde de voorstelling van gisteren moge strekken, als wanneer het treurspel *Montigni*, van den Heer H. H. Klijn, slechts een gering aantal kunstminnaars tot bijwoning van dezelve heeft kunnen uitlokken. En waarlijk de vertooning draagt de schuld daarvan niet, zoo als men het wil doen voorkomen, om het verwijt, van niet er bij te verschijnen, te verontschuldigen; want de Heer Tjasink als Montigni, Mw. Engelman-Bia als deszelfs gade, Margaretha d'Espinoi, de Heer Roobol als Filips II, de Heer Veltman als kardinaal Granvelle, de Heer Mnnnich als Don Cárlos, enz, hebben hunne respective taak verdienstelijk vervuld en het geheel leverde een zoo treffend ensemble op, dat de vergaderde, niet zoogenaamde maar wezentlijke kunstliefhebbers, door dikwerf herhaalde toejuichingen, hun genoegen en hunne goedkeuring te kennen gaven, hetgeen het bovengenoemde voorwendsel ten sterkste logenstraft. Men wijte het dus in het vervolg der directie niet meer, zoo zij aan de noodkreten der conservatieven in de dramatische kunst niet meer gehoor geeft en dat zij in de voorstelling van morgen avond in plaats van eene gewenschte herhaling van hetzelfde treurspel *Montigni* het drama *Hariadan Barbarossa* zal doen vertoonen. Op Donderdag e. k. verwacht men eene eerste opvoering van *de Vondeling van de Brug Nôtre-Dame*, een treffend drama, hetwelk onlangs op het Fransche schouwtooneel alhier zoo veel succes heeft gehad, en in hetwelk Mw. Engelman-Bia, de Heeren Roobol, Tjasink, Veltman, enz., de hoofdrollen zullen vervullen. Het keurige ballet *Zarina* wint de belangstelling en den bijval voor ons kunstminnend publiek al meer en meer.

— Salon in de Nes. Het drama *de Gevaren eener onbezonnen Liefde*, naar het Fransch *Une Chaine*, reeds van vroeger ten gunstige bij ons bekend, werd dezer dagen met den gelukkigsten uitslag ten tooneele gebragt. Mw. Kleine vertegenwoordigde de getrouwde vrouw, die een jongeling met hartstogt bemint en de schande en het gevaar, die uit de ontdekking zouden voortvloeijen, met eene wanhopende stoutmoedigheid, trotseert, met eene treffende waarheid, terwijl de Heer Barbiers den beminden jongeling, die intusschen het juk, de keten dier geheime verbindtenis, wenscht af te schudden, haar waardiglijk tegenover stond. Mw. Roos, als de beminnelijke, eenvoudige, onschuldige, jeugdige bruid van dien jongeling en de Heer Burksen als haar brave en verstandige vader, vervulden mede hunne taak zeer verdienstelijk. Daarentegen zag men in de Heer Fennema noch den graaf, den admiraal en pair van Frankrijk, noch den beleedigden echtgenoot der trouwlooze vrouw. De Heer Vink, die een komisch vreesachtigen en tevens goedhartigen jongman te vertegenwoordigen heeft, kweet zich ten deze met evenveel bijval als in *Vrouwenliefde en Vrouwenlist*, in welk tooneelspel hij eene soortgelijke rol te vervullen heeft. Wij hebben thans nog van eene hulde te gewagen, die Woensdag jl. bij gelegenheid der vertooning van het tooneelspel *Arthur* aan de rijk begaafde tooneelkunstenares Mw. Kleine te beurt is gevallen. Op het einde van het stuk werd zij door de talrijke vergadering met daverend gejuich teruggeroepen, en met het geschenk van eene gouden broche benevens een lauwerkrans en eenige dichtregelen vereerd, welke door den Heer Fennema in tegenwoordigheid der gelauwerde kunstenares aan het publiek werden voorgelezen en aldus luiden:

»U die tot voorbeeld de natuur,
»'t Gevoel tot gids hebt uitverkoren,
»En uit wier mond wij in dit uur
»De taal van 't hart weêr mogten hooren,
»Die, in gebaren, blik en toon,
»De eenvoudigheid, als moeder, huldigt
»Van 't eenig en waarachtig schoon;
»U zijn we opregten dank verschuldigd,
»U brengen wij de lauwerkroon.

— Salon in de Amstelstraat. Deze week heeft niets nieuws opgeleverd. De benefice-voorstelling van den Heer Rozelaar op Woensdag jl. werd door een zeer talrijk publiek met blijkbaar genoegen bijgewoond, en de verdienstelijke beneficiant, na het voordragen van eenige couplets: *Hulde aan het Publiek*, met luide toejuichingen terug geroepen. Op Woensdag e. k. zullen bij gelegenheid eener benefice-voorstelling van den verdienstelijken orkestmeester, den Heer Benavente, eenige nieuwe belangwekkende stukken ten tooneel worden gebragt.

— Salon op den Singel. Gisteren avond had de opening van een nieuw tooneeljaar plaats. Aan de Heeren Lamarre en Lafarge viel, bij hunne verschijning ten tooneele, als aanblijvers van het vorige tooneelgezelschap eene algemeene goedkeuring ten deel. Mw. Emma Bertrand, als jeune première, vestigt zich al meer in de gunst der kunstminnaars. Het eerste debut van Mw. C. Leblanc als premiere soubrette etc., en van den Hr. Fay als premier comique etc. was zeer gunstig, op morgen avond verwacht men nieuwe verdere debuten, en ook die van Mw. Bossan als duègne etc., reeds gunstig bekend, en van Mw. Parent, als 2de amoureuse, etc. Van de nieuwste stukken heeft *la Ferme de primerose* bijzonder voldaan. Het werd door Mw. E. Bertand, de Heeren Lafarge, Lamare en Fay uitmuntend uitgevoerd.

— Frascati. Zondag jl. werd het laatste concert voor dit wintersaizoen gegeven. Daarop deed zich de twaalfjarige violist Alexander Iburg (even als zijn oudere broeder J. C. H. Iburg, kweekelingen van den Heer J. J. R. Koning, een onzer eerste orkest- en solo-violisten en een onzer bekwaamste muziek-onderwijzers) met buitengewonen bijval hooren. Hij werd met bravo-gejuich teruggeroepen, even zoo als de Heer L. Snijders, een jeugdig veelbelovend violoncellist, kweekeling van den Heer Jacq. Franco Mendes, van wiens voortreffelijke leerwijze en degelijk compositie-talent hij door de voordragt van deszelfs *Variations Brillantes* het bewijs leverde.

— Parijs. Bij gelegenheid der opening van het nieuwe abonnementsjaar, op gisteren avond, heeft zich de Zweedsche zangeres, Mw. Bertha Johannsen, voor het laatste te dezer stede doen hooren, en is zij met terugroepen en met het toewerpen van kransen en bouquetten vereerd geworden. Ook het solospel van de Heeren den Dekker, violoncel-virtuoos en J. C. H. Iburg, viool-virtuoos, en de uitvoering der orkeststukken werden met bijval bekroond.

— Fransche Tuin, in de Plantagie. Naar wij vernemen, is er in dezen fraaijen Tuin een grooter en doelmatiger orkest opgerigt, en zal het Harmonie-orkest uit 42 leden, onder de directie van den Heer C. von der Finck bestaan. Eenige onzer eerste virtuozen, te weten de HH. J. W. Kleine, C. C. Fischer, Gravestein Jr., J. C. von der Finck, enz., en mede verscheidene Duitsche toonkunstenaars van naam, zijn geëngageerd, om de orkestuitvoeringen met obligaat-voordragt af te wisselen. Op heden vindt de opening der concerten plaats.

— Tuin de Nederlanden. In dezen schoonen, uitgestrekten tuin, in welken heden het eerste concert, ter opening voor het saizoen, wordt gegeven, bestaat bij voortduring een verdienstelijk welbezet orkest, hetwelk thans onder de directie van de Heeren H. J. Pusch en C. A. van Zeggelen, degelijke en populaire muziekstukken uitvoeren, en gewis zijne bij het publiek verworven gunst zal weten te bewaren.

De vereende pogingen onzer dichters, componisten en muziek-uitgevers, om de Nederduitsche taal tot den rang der zangerige talen te verheffen en als zoodanig te doen erkennen en huldigen, worden in onzen tijd met een gedurig klimmenden gunstigen uitslag bekroond en naar mate onze zangers, en wel voornamelijk die onzer liedertafels, aan die heugelijke pogingen beantwoorden, door het gebruik maken van zangstukken met Nederduitsche teksten, vermeerderen ook de uitgaven van Nederduitsche gezangen. Wij verblijden ons, thans weder een nieuw werk van dien aard te kunnen aankondigen. Het voert ten titel: *Tweede Zestal Gezangen voor Mannenstemmen, Solo en Koor*; is gecomponeerd door onzen uitmuntenden toonkunstenaar, den Heer J. J. H. Verhulst, op woorden van onze geachte dichters, de Heeren W. H. Warnsinck, J. P. Heije en ongenoemden, in het licht verschenen bij den Heer Th. J. Roothaan, muziekhandelaar te dezer stede en bevat: 1. *Lente*, 2. *Waarom?* 3. *Goede Raad*, 4. *Denk aan mij*, 5. *het Menschenhart* en 6. *Lied in Mei*. Bij denzelfden uitgever is mede dezer dagen in het licht verschenen: *Zwei komische Gesänge für Liedertafeln* van onzen geliefkoosden genialen componist, den Hr. C. A. Bertelsmann, bevattende: N°. 2. *Romanze zum Lobe der Frau Musica*. De talenten van beide voornoemde componisten zijn bij ons te zeer bekend, dan dat deze hunne nieuwe werken eenige verdere aanbeveling zouden behoeven. In alle Nederlandsche liedertafelen zullen zij voorzeker spoedig ten gehoor gebragt en naar verdienste toegejuicht worden. Eene *Polka Elegante*, van een' onzer geachtste muziek-onderwijzers, den Heer A. Recourt, een werkje, dat zich zoowel door brillance als élegance aanbeveelt, heeft insgelijks bij den Heer Th. J. Roothaan, kort geleden het licht gezien. Al de gezegde drie werken onderscheiden zich door eene nette, correcte uitgave.

INGEZONDEN.

Wij lezen in het Muzijkale Tijdschrift *Cecilia* van den 1sten Mei een oordeel over de opera van Lazare, *le Roi de Bohème*; wij ook woonden de drie eerste representatien bij, en kunnen dus niet laten voorbijgaan, dat het *veel goeds* en *veel kwaads* in dit Tijdschrift uitgedrukt te scherp begrensd is, wij integendeel hebben niettegenstaande de uitvoering veel te wenschen overliet, met het grootste genoegen dit eerste voortbrengsel van onzen jeugdigen landgenoot gehoord en kunnen niets anders dan hierbij onzen lof voor zijn zoo edel en schoon kunstgewrocht bijvoegen, daar het goede ver boven het kwade de overhand heeft, en hopen dat deze verzekering hem aanmoedigen zal op de eens ingetreden loopbaan voort te gaan tot bevestiging van zijn roem, en tot genoegen des kunstminnenden publicks, en van onpartijdige beoordeelaars. L.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 275.

Wit begint en geeft op den 5den zet mat.

ZWART.

8
7
6
5
4
3
2
1

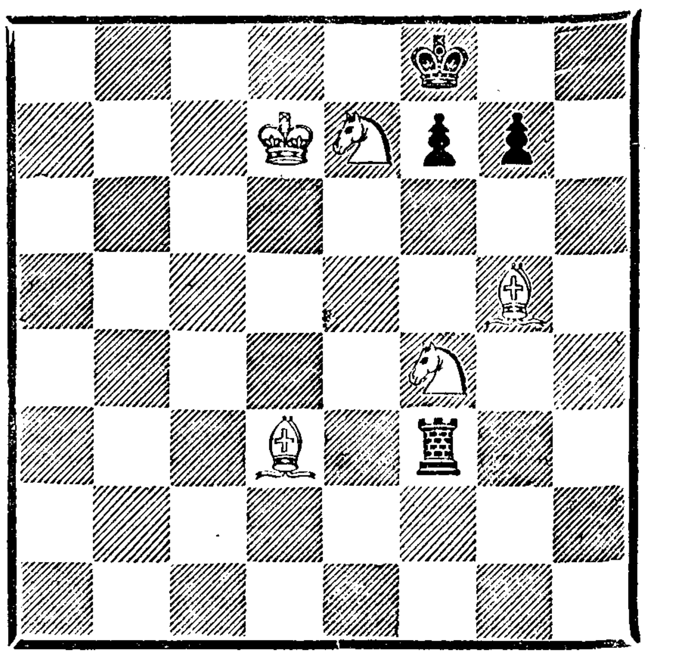

A B C D E F G H

PROBLEMA'S.

1. Wit: Kon. F 5, Kgin F 2, Kast. A 2, Rheer B 2, E 6, Paarden E 3, H 4, Pion G 4.
Zwart: Kon. H 6, Kgin B 7, Paarden D 7, F 3, Pions D 5, G 5.
Zwart geeft op den 2den zet mat.

2. Wit: Kon. B 5, Kgin F 3, Paard B 1.
Zwart: Kon. A 1, Pions A 3, B 2.
Wit geeft op den 3den zet mat.

3. Wit: Kon. F 7, Kast. F 4, Rheer E 3, Paard A 5, Pions B 6, D 3, F 3, G 4.
Zwart: Kon. E 5, Kast A 3, C 5, Rheer E 1, Paard B 8, Pion A 4.
Wit geeft op den 5den zet mat.

OPLOSSING VAN OPGAAF

N°. 274.

1	Wit.	H 6 op F 7	Zwart.	H 7 op H 6
2		D 5 » E 4		D 6 op D 5
3		E 4 » F 3		G 4 op F 3
4		H 2 » H 3		F 3 op F 2
5		G 3 » G 4 † en mat.		

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

N°. 1. Wit: A 8 op C 8, C 8 op C 4, E 8 op F 7 (met variatie).
N°. 2. Wit: C 7 op G 3, C 5 op B 3, B 3 op D 2, A 5 op C 5, G 3 op F 2.
N°. 3. Wit: D 7 op D 8, E 5 op F 7, D 8 op D 6, G 6 op G 7, G 7 op F 6, D 6 op D 8.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van de Schaakgezelschappen *Amat Victoriae Curam* te Breda, *Strijd met Beleid* te Amersfoort, *v. Zuylen v. Nyevelt* te Zwolle, *Vriendschap* te Delft, *Tres Amigos* te Bennebroek, van de HH. J. v. T. en A. A. te Leeuwarden, S. V. te Voorst, G. S. en J. D. B. te Dordrecht, L. R. te Rotterdam, Mr. F. J. L. M. te 's Hertogenbosch; v. D. en d. G. te Kaatsheuvel, J. H. D. te Haarlem, J. M. d. C., A. M. d. L., J. G. C. en C. K. alhier.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.